

SLOVENEK

Glas Inzeratom:
Enostopenjsko petlinijsko vrata mal
oglas po Din 1-50 in Din 2-
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din 2 50, posiljena itd.
po Din 4-
Pri večjem naročilu popust.
Izloži vanj dan izvzemki
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljena na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kazni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglede,
zagreb 39.011, sarajev 7553, praške in dunaj. 24.787.

V. katoliški shod v Ljubljani od 25. do 28. avgusta 1923.

Danes so se začela zborovanja petega slovenskega katoliškega shoda, prvega v novi, jugoslovanski državi. Kdor bo gledal jutrišnje veličastno manifestacijo na ljubljanskih ulicah, se bo s spoštovanjem poklonil vspehom večdesetletnega organizacijskega dela slovenskih katoličanov na vseh poljih družabnega življenja, kdor pa bo gledal globlje do virov, iz katerih je to delo vrelo, bo videl za njo neizčrpno moč dvetisočletnega kulturnega poslanstva vesoljne katoliške cerkve.

Ob tem pogledu se bo zavedel vsak, da katolištvo ni samo kakšna konfesija, kakšna verska družba izmed mnogih, ampak da je po besedah Georges Sorela, vrh velike piramide, ki jo predstavlja celokupna kultura Evrope, namenjena, da prekvasi vesoljno človeštvo, da je usovršitev vseh vrednot, kar so jih ustvarjale religiozne, znanstvene, politične, umetniške tvorbe napredujočega človeškega duha, da je vednobolj razvijajoča se objava Resnice, Dobrote, Lepote.

Zato odpirajo take manifestacije katoliške misli tudi pogled v bodočnost, prav posebno pa danes po vojni. Človeštvo je iskalo svojega blaga v znanosti, ki naj zgolj s pomočjo razuma razreši postanek in smisel vesoljstva, in v kopičenju gmotnih dobrin, ki naj uteše njegovo željo po neomejenem vladstvu nad naravo. Pokazalo se je pa, da racionalizem na eni in materializem na drugi strani nista vstanu zadovoljiti človeške družbe, ampak jo upropaščata, razkrajata in zasušujeta nižjim nagonom, namesto da utemeljita razumno gospodstvo človeka nad stvarmi. To gospodstvo je mogoče samo na podlagi vere in pravosti, ki človeka postavljata v službo nadnaravnega reda, Boga, moralnega zakona, izvirajočega iz božje volje. Samo v tem redu je tudi mogoča prava svoboda človeka, njegovo moralno dostojanstvo in posvetitev družbe, te najvišje moralne dobrine, kakor jo imenuje največji krščanski filozof našega veka, Solovjev.

Zato bo tudi peti slovenski katoliški shod posvetil največ pažnje vprašanju, kako poglobiti versko čustvo, je obnoviti in posvetiti vse naše življenje, ki naj bo v celoti pravo, radostno, zavestno bogoslužje.

Povdaril bo pomen narodne skupnosti, družbe, države, te najvišje oblike človeškega sožitja, ki omogoča duševni in moralni napredek in obenem varuje dedščino naših prednikov, ohranjuje pravni red in mir; povdaril bo pa tudi, da je država dolžna se izpopolnjevati, dati razmaha novim socialnim stremeljenjem, iskati vedno popolnejši oblik družabnega soživljenja in težiti za tem, da se ustvari družina krščanskih narodov, pax romana, vesoljna krščanska vladavina.

Mogoče bo dvignil katoliški shod svoj glas za to, da tudi v gospodarsko-pridobitnem življenju, ki se je od začetka 16. stoletja sem vednobolj odtegovalo vodivnemu vplivu pravstvenih norm in se sčasoma docela od njih osvobodilo, zopet zavladajo krščanska načela, da se v produkcijskem procesu osrednje mesto prizna zopet delu, da se človek ne smatra za mrtvo orodje v svrhu vedno večjega gmotnega pridobivanja nekaternikov, ampak da bodi vrhovni namen vsega gospodarskega življenja telesno duševni blagor vseh in vsakega, moralni napredek bogopodobne človeške osebnosti.

Nič menj ni važno delo, ki je misli katoliški shod izvršiti na polju prosvete. Cerkev, ki je ohranila svetu vse zaklade helenske znanosti in umetnosti, ki je ustanovila univerze in prva zasnovala univerzalno filozofijo sholastike, iz katere so izšli tudi prvi glasniki empiričnih ved in metod (glej Überweg, Zgodovina modroslovja, 2. del), je bila vedno prijazna, opozarjajoč človeški razum samo na njegovo

omejenost in nezmožnost odgrniti docela zastor od uganke vesoljstva. Zato je vedno kazala na pomen verskega spoznanja, ki je spoznanje čisto svoje vrste, in na življensko funkcijo religioznega čustva. Mogočna pomočnica veri je v tem oziru njej v mnogih ozirih tako sorodna intuitivna umetnost, in kako more umetnost, prešinjena od religioznega duha, oplemeniti dušo, nam je prav te dni pokazal največji jugoslovanski umetnik, ki je svoja dela razstavil v Ljubljani. Pa tudi naši najnovejši slovenski umetniki, leposlovci in slikarji, so se postavili v službo religioznega življenjskega ideala in mnogi njihovi najboljši predstavitelji bodo v prosvetnem odseku katoliškega shoda pomagali najti pot k veliki obnovi slovenskega ljudstva v krščanskem smislu.

Katoliški shod pa tudi ne bo pozabil na šolstvo, ki je za krščanski preporod ljudstva tako ogromne važnosti. Moderna šola je tista postojanka, v kateri najbolj gnjezdi duh plitvega svobodomiselnosti prešlih vekov in ki jo le-ta s pomočjo državnega monopola in njegovega birokratičnega aparata brani z vso srditostjo. V najnovejšem času si misli liberalizem ljudsko šolo ohraniti s tem, da propoveduje nekako prosvetno moralo, ker je goli materializem doživel polom. Toda katoličani se od tega gesla ne damo preslepiti, ker vemo, da je ta morala brez vsakega fundamenta, ker se ne naslanja na božjo avtoriteto in taji absolutno resničnost krščanske vere. Mi zahtevamo, da se vzgoja našega naraščaja vrši v neprekinjeni kontinuiteti z našo prejšnostjo, da se državljansko čustvo mladine nasloni na religiozni temelj in da se ves pouk v celoti orientira po pravoslovju krščanske cerkve. Ker nima nihče pravice delati silo vesti in prepričanju, bo katoliški shod z vso odločnostjo povzdignil svoj glas za popolno svobodo pouka in se ostro obrnil proti onim, ki v imenu neke puhle lažiznanosti hočejo šolstvu vsiljevati svoje smernice. In ker besede ne izdajo nič, ampak je treba organizacije, bo katoliški shod pozval vse katoliške starše, da ustvarijo organizacijo, ki bo njihovim zahtevam izvojevala zmago.

Velik problem, ki ga bo imel pred očmi katoliški shod, je tudi, kako vzgojiti naše ljudstvo k treznosti, varčevanju, k zmernosti in posvečenju družinskega življenja, k oplemenitju in poduhovljenju odnošajev med spoloma, k ljubezni do čistega, lepega življenja. Katoliški shod ne bo nasvetoval samo prohibitivnih sredstev, ampak tudi pozitivno pokazal, kako se da življenje resnično oplešati, kako se dajo najti lepši užitki nego so užitki grobega čustvenega nagonskega življenja, bo pa tudi opozarjal na potrebo, da se izboljšajo gmotne razmere širokih slojev ljudstva, da se povzdigne njegov prosvetni nivo in gojijo lepe telesne vaje, umetniško dovršene predstave, predavanja itd., kar s pomočjo estetskih čustev zbuja ljubezen do pravstveno dobrega.

Na katoliškem shodu se bomo tudi spomnili svojih slovanskih bratov, izpovedujočih pravoslavno vero, in izrekli svoje gorečo željo, da se združijo z nami v eno samo cerkev. Velike ovire, ki stoje uresničenju te ideje nasproti, nas ne smejo plašiti, kajti ta prizadevanja imajo že sama na sebi neprecenljivo vrednost, ker v nas utrjujejo duha ljubezni, pripravljajo vzajemnost slovanskih narodov in tako služijo tudi zbližanju vseh krščanskih narodov sploh, ki jih po svetovni vojni razdvajajo tolika sovražna čustva.

Zato bodite pozdravljeni vsi, ki boste jutri manifestirali za katoliško kulturno idejo, vsi, ki boste sodelovali po odsekih, vsi, ki se hočete posvetiti s še večjo vnemo kot doslej organiziranju vseh dobrih sil našega katoliškega naroda. Iz tega dela naj rosi blagoslov tudi na tiste, ki iščejo blagrov po drugih potih.

Resolucije evharističnega kongresa v Zagrebu 1923.

Evharistija in Cerkev.

1. Prvi splošni evharistični kongres v Zagrebu svečano izpoveduje živo vero v presveti Zakrament Telesa in Krvi Jezusa Kristusa in svečano poveljuje božjega Odrešenika, ker je svoji Cerкви zapustil neizmerni dar presvete Evharistije.

2. Iz dna duše se zahvaljujejo tisoči Hrvatov, zbranih na tem kongresu iz vseh hrvatskih krajev, da je večni Kralj Jezus Kristus pozval i hrvatski narod v svojo katoliško Cerkev; zahvaljujejo se, da Bog-človek milostno prebiva v podobi kruha v sredini svojega naroda; zahvaljujejo se, da božji Zveličar vsak dan na nešteti krajih hrvatske zemlje obnavlja zveličavno daritev sv. Križa; zahvaljujejo se, da dobri Jezus hrani svoj mili hrvatski narod s svojim Telesom in s svojo Krvjo. V znamenje svoje hvalečnosti hočejo udeležniki kongresa posvetiti sebe in ves hrvatski narod presv. Srcu evharističnega Odrešenika.

3. Hrvatski katoliški narod, katerega tu dostojno predstavlja ogromna množica njegovih vernih sinov in hčera, najsvetečnejše izpoveduje svojo iskreno udanost in srčno ljubezen sveti katoliški Cerкви kot svoji materi, katere ime daje nebeško hranilo za večno življenje. Hrvatski katoliški narod zato javno obljublja, da hoče z milostjo božjo vedno veran ostati svoji Cerкви in zaupajoč v dobroto Odrešenika izjavlja, da ga ne bo nikdar nihče od njega odtrgal.

4. Evharistični kongres pozivlja vse Hrvate katoličane, naj pozabijo vse svoje spore in naj se vsi združijo v odločno obrambo katoliške Cerkve in obnovo verskega življenja; saj so to najvažnejše naloge v delu za narod.

Narod in duhovščina.

5. Trdno verujemo, da je božji Odrešenik ustanovil katoliško duhovščino zato, da nas ona vodi po poti v nebesa, da nas nči večnih resnic in da nam deli svete zakramente. Zato v imenu hrvatskega katoliškega naroda odločno izjavljamo, da hočemo biti verni in udani svojim škofom in duhovnikom, kateri so edini s svetim očetom papežem v temelju, na katerem je Jezus zgradil svojo sv. Cerkev. Naposled izjavljamo, da hočemo vedno kakor punčico svojega občesa varovati zvestobo in udanost rimski stolici, da hočemo poslušati sv. očeta papeža, ker ima od Krista Gospoda oblast vezati in razvezovati celo Cerkev, da ga hočemo spoštovati in ljubiti kot svojega očeta. Zato tudi nočemo dopustiti, da bi papeža, škofo in duhovnike žalili, jim jemali ugled, ki jim je potreben, da brez ovire vrše svoje božje poslanstvo.

6. Dobro vemo, da veljava duhovnikov delovanje ne odvisi od tega, kakšno je življenje duhovništva. Toda vemo tudi, kako važno da je, da so vsi duhovniki vzor krščanskih čednosti. Zato iz vsega srca prosimo Boga, da bi življenje duhovnikov odgovarjalo vzvišenemu njihovemu poklicu. In ves narod pozivamo, da pridno in vztrajno moli za duhovščino, posebno pa da pri sv. maši prosi presv. Srce Jezusovo,

Anton Vodnik:

Poldrug milijon duš...
poldrug milijon rojstev,
poldrug milijon smrti...
poldrug milijon angelov ž njimi!

Z vsemi dušami zvonim
zvonár najmlajši:
Narod — David
pleši pred Gospodom!

Ali ti veš, odkod so rože prišle?
Odkoder prišle so, prišel si ž njimi.
Ali ti veš, kam bodo zvezde zašle?
Kamor bodo zašle, zašel boš ž njimi...

Narod — David
pleši pred Gospodom!

O, ali vidiš,
kako pomladni večer
na gorah gradi
kristalne katedrale?

Narod — David.

Narod — David
pleši pred Gospodom!

O, videnje božje,
ko zrem
v kristalno rojstvo vašega telesa,
templja svetega Duhá!

Narod — David
pleši pred Gospodom!

Poldrug milijon duš...
poldrug milijon rojstev,
poldrug milijon smrti...
poldrug milijon angelov ž njimi!

Z vsemi dušami zvonim
zvonár najmlajši:
Narod — David
pleši pred Gospodom!

naj bi bili naši duhovni pastirji duhovniki po Srcu božjem.

7. Evharistični kongres zelo obžaluje, da so se zadnji čas nekateri katoliški duhovniki odcepili od sv. Cerkve in jih ljubeznivo poziva, naj možato priznajo svojo zablodo, da popravijo pohujšanje, katero so dali narodu, naj prenehajo rušiti versko edinstvo hrvatskega katoliškega naroda in naj se vrnejo v naročje blage matere Cerkve.

8. Z velikim strahom opazujemo, kako silno pada število duhovniškega naraščaja v naših škofijah. Da se nas nebeški Oče usmili, pozivljamo ves narod, naj po starem krščanskem običaju ob kvaternih postih moli, da nam Vsemogočni podeli dovoljno število dobrih duhovnikov. Končno še priporočamo, da verniki v ta namen darujejo vsako prvo nedeljo v mesecu sv. obhajilo na čast presv. Srcu in, kadar se v posameznih župnijah obhaja pobožnost vednega češčenja, da prisrčno molijo Jezusa v presv. zakramentu za duhovniški naraščaj.

Častite krščanske družine naj bodo prepričane, da je njim v največjo čast, če vzgoje svoje najsposobnejše sinove za duhovnike, in sicer kolikor mogoče na svoje stroške. A idealne mladeniče poziva hrvatski katoliški narod, naj se posvete duhovniškemu stanu in naj se s čednostnim življenjem in s pogostim prejemom svetih zakramentov pripravijo na svoj veliki poklic, v katerem morejo največ svoji domovini koristiti. Evharistični kongres je prepričan, da bo takrat dovoljno število dobrih duhovnikov, kadar zavlada v narodu in tudi v družinah krščanski duh in krščansko življenje.

Obnova krščanskega življenja po Evharistiji.

9. Z veliko žalostjo priznava prvi splošni evharistični kongres v Zagrebu, da se je v zadnjih letih med nami npravno življenje pokvarilo, in krepko poudarja, da nam je potrebna temeljita obnova. Izvor

duhovne obnove je zakrament sv. oltarja. Evharistični kongres svečano pozivlja vse, da se poslužujejo preobilnega vreca milosti, da v sv. maši, božji spravi daritvi, izprosijo milost božjo in da najdejo v sv. spovedi zdravilo svojim ranam in krepostno življenje. Tu bo črpala mladina čistost in skromnost, zakonski zakonsko zvestobo in ljubezen, starši požrtvovalnost in odločnost do otrok, otroci poslušnost in hvalečnost do roditeljev. Tu naj dobe vsi moč, da obrzdajo sebičnost in premagajo brezmejno hrepenenje po bogastvu in uživanju. Pri skupnem božjem oltarju in pri skupni nebeški gostiji bo našel ves hrvatski narod slogo in edinstvo. V presv. zakramentu bo prejel tudi milost, da ostane veran in udan sv. katoliški Cerкви in njenemu duhovništvu.

10. Evharistični kongres živo želi, da bi hrvatski katoliški narod izpopolnil veliko željo božjega Odrešenika, ki hoče, da se mnogokrat z nami združi v sv. obhajilu. To željo Jezusovo je jasno izrazil že pred 17 leti papež blagega spomina Pij X. in izjavil, da morejo vsi kristjani vsaki dan prejemati sv. obhajilo, če jim ne teži vesti smrtni greh, a vsem je priporočil, da pogosto stopijo k mizi Gospodovi. Na žalost moramo priznati, da se je hrvatski narod zelo slabo odzval omenjenemu pozivu sv. očeta papeža in je zaostal za drugimi katoliškimi narodi, v katerih pogosto in vsakdanje sv. obhajilo krasno cvete.

Evharistični kongres prosi zato duhovne pastirje, da bi često pozivali vernike k sv. obhajilu. Starše prosimo, naj bi pustili svoje otroke čimprej k prvemu sv. obhajilu, kakor je sveta stolica odredila, pridno naj jih potem vodijo k mizi Gospodovi, da bo otroško srce preje osvojil Odrešenik kakor greh. Vse Hrvate katolike prosimo, da bi s ponižnim prejemanjem božjega zdravlja obnovili versko življenje vsega naroda.

11. Naše cerkve morajo biti dostojen hram evharističnemu Odrešeniku in prijeten dom vernikom. Hrvatski narod naj

zato rad pomaga svojim duhovnim pastirjem in naj z velikodušno požrtvovalnostjo omogoči, da se cerkve obnove in ureda da bo cerkveno petje lepo in pobožno in vse, kar spada k službi božji, dostojno in sijajno. Toda pred vsem naj vlada v cerkvi iskrena pobožnost in srce vernikove bodi čisti hram božji, v katerega bo Jezus rad prihajal.

12. Na neko važno točko duhovne obnove moramo posebno opozoriti. Psovke in kletve se ne omejujejo, marveč se na žalost še množijo. Žalostno je, kako hrvatski jezik, ki bi moral Boga hvaliti, na katerega se polaga presveto Telo Jezusovo grdi najvišje svetinje! In kako to omadežuje naš narod pred Bogom in svetom! Evharistični kongres poziva vse Hrvate dobre volje na odločen boj proti psovkam in kletvam. Prepričani smo, da bo boj le tekrat uspel, če vsak v svojem krogu, posebno pa ugledni ljudje nastopajo proti razvadi. Nihče naj ne opusti ljubeznive opominjati one, ki psujejo in preklinjajo, če pa to ne koristi, naj se ostro posvare. Posebno je to dolžnost gospodarjev in gospodini do domačih, staršev do otrok in tistih, vrše javno službo do ljudstva. Pred presv. zakramentom hočemo moliti naj usmiljeni Bog ne kaznuje naroda radi tolikih psovk in kletv in naj grešnikom podeli milost spreobrnjenja.

Izvedbe obnove.

13. Za preporod hrvatskega katoliškega naroda je predvsem potrebno, da se verni katoliki čvrsto združijo. Vsa katoliška društva se pozivajo, da vzpodbujajo versko zavest in katoliško življenje. Evharistični kongres posebno priporoča tista verska društva, ki najbolj odgovarjajo našemu času, ki se odlikujejo s krepko organizacijo, dobrim duhom, lepim zgledom in apostolskim delom svojih članov, katere je sv. stolica čestokrat in naposled v zadnjem času priporočala. Posebno so to tretji red in Marijine kongregacije. V našem času je njihova velika naloga, da prepoje hrvatski narod s katoliškim duhom in življenjem, da z zgledom in pobudo pospešujejo pogosto prejetje sv. obhajila in se borijo proti psovki in kletvi ter proti vsaki nečednosti.

14. Katoliški narod se dobro zaveda, da mu je zakrament sv. oltarja vrelce vse milosti in gotovo sredstvo notranje obnove. Da bo pa obnova trajna in popolna, odločamo, da bomo odslej naprej stalno pripravljali evharistične kongrese v raznih krajih naše domovine. Zato prosimo naše škofo, da izbere stalni odbor, kateri bo v sporazumu z njimi prirejal kongrese in skrbel, da se bodo resolucije evharističnih kongresov izvrševale. In sedaj hočemo veliki misli in sklepe prvega splošnega kongresa izvesti po celi domovini, da bo povsod zavladal evharistični Kralj, Jezus Kristus.

Te resolucije so bile sprejete z velikim navdušenjem in prav nič ne dvomimo, da se bodo po vsem ozemlju, kjer prebiva hrvatski narod, tudi izvrševale in prerodile, obnovile, utrdile in poglobile versko življenje med hrvatskim narodom.

ORLOVSKA AKADEMIJA

bo danes ob 8. uri zvečer v
dramskem gledališču.

Franjo Neubauer:

Kralju nebes in zemlje.

Samijo gozdovi pod silnimi piši vetrov,
bobnujo potoki pod težkimi padmi slapov.
Šumenje, bobnenje vse eden je spev,
kipenja nevzdržnega glasn odmev.
Močnejše od pišev, ki v gozdih šumé,
glasnejše od padov peneče vodé
prihajajo množice, praznik slaviti,
kot zgrinja pred vetrom valovje se žiti.

Fantov mladih, krepkih, vztrajnih
kakor kres žari okó,
mož kot skala neomajnih
stopa vrsta za vrstjó.
Kakor cvetje pomladanje
deve zorne se vrisé,
v srca še dekliške sanje,
na obrazu resnost žé.
Žene, matere skrbeče
vse žaré nadzemske sreče.

Ta množica fantov in mož in žen
in deklet
to rod plemenit za vzore je vzvišene
vnet,
to ljudstvo je vro,
gorje ga ni strlo,
ki leta in leta nad njim je besnelo.

Ta narod koraka zavedno in smelo.
Nad njim pa zastave vihrajo razvite,
zastave izkušene, stare, častite.
Tem praporom davni že ded je sledil,
ni plašil pod njimi sovražnih se sil.
Ti bárijaki v svete so boje
vodili navdušene roje.
Tem čelam navdušenje pevalo je
iz srčnih globin do nebes,
kot bliskanje žarno jim sévalo je
iz hrabrih, plametičih očes.
Saj bila nad njimi so širna nebesa odprta
in z bliski jim sam je zapisal Gospod:
»V tem znamenju sila sovražna bo strla
in tvoja bo zmaga, moj ljubljeni roditel«

In narod mali naš vedoč,
kakó je silna višnja moč,
v Bogá zaupal je v bólehi,
prisega mu v svečanih dnehi:
»Ti, ki srcé čuteče si nam dal,
da za resnice Tvoje bije,
ki vere si nebeško luč prižgal,
da lepše nam od solnca sijé,
pred Tebe vsi pokleknejo
in javno Ti izrekamo
vso čast in hvalo in češčenje.
Vse misli Ti žrtvujemo,
vse želje posvečujemo,
radost življenja in trpljenje.
O sprejmi ta naš dar!

Ti bodi Gospodar,
Ti bodi naš vladar,
Ti króti nam strasí vihar!
Ti vódi misli nam in želje,
naj Tvojih zákonov povélje
nebeško nam budí veselje!
Ti véliki, neskončni Bog,
poglej na zborovalcev krog,
poglej na čete,
za Tebe vnete!
Izlegni vsemogočne róke,
in blagoslóvi vse i otroke
in čete mater, žen in mož
in šopke deklic, naših rož,
in vrsle fantov čilih,
teh Orlov krepkokrilih!

Od vzhoda do zahóda naj
Tvoj sveili žar zasine,
najlétnnejši razjásni kraj
prelepe domovine!
Od Tebe razsvetljéna,
vsa Tebi posvečena
naj zemlja naša bo!
Devojka brhka, resna žena
in fant — junak
in mož krepak
posveča Tebi se samó,
posveča dušo in teló.

Nad krasno našo domovino
polejja vžigal boš vročina,
delil jesenske nam sadove,
čez dóle naše in bregove
razgrinjal zimske boš snegove,
in zopet vzbujal mlado rasi
in čuval našo drago lasti.
Zato se klanja Ti naš rod,
mogočni, dobri naš Gospod!
Le Tebi! — Olej, kako stoji —
planinski velikan
ponosen in miran,
ko v zlatem blesku mrak žari,
in ko se zárnica jutranja
iz nočnih prebudí temin.
V lepoti svoji vsi blesteči
naš velikan vnebokipeči
ponosen ves ne sklanja
do nizkih se dolin;
blesčeč, molčeč stími v oblak.
Ne klanja se ponós — orjak,
če zémlio vso vihar potresa,
še v bóli nem stími v nebesa.
Teplan, zatíran še visok
orjak stími v neba obok.
Le pred Teboj in Tvojo slavo
naš rod ponosno klóni glavol!
Le Ti vselój in vsepovsodí,
Gospod, češčen in slavljen bodí!

Primorci ob V. katoliškem shodu.

Ravno deset let je preteklo, odkar se je vršil IV. slovenski katoliški shod. Kako živo so nam, tržaškim Slovincem, še v veseljem spominu oni dnevi, ko smo tudi mi manifestirali po ljubljanskih ulicah za večnost in v večno resnične krščanske ideje. Da si niso kazali tržaški Slovinci nikdar posebnih simpatij za javno življenje, kateremu bi bilo živo krščanstvo pravec in smer, je bila vendar udeležba s strani Tržačanov zelo častna. Občo pozornost so vzbujale naše lepe narodne noše in tudi pri stvarnem delu v raznih odsekih so Tržačani sodelovali. Da je bila udeležba mogoča in tako lepa, tega pa ni bilo pripisovati kakšnemu pljanemu navdušenju ali agitaciji, ampak temu, da je ravno v letih pred četrtim katoliškim shodom začelo delovanje na krščanski podlagi tudi na tržaškem ozemlju. Udeležba naj bi pokazala somišljenikom, kakšne velike uspehe je doseglo že drugod po Sloveniji krščansko organizatorično delovanje in naj bi jih spodbudilo k nadaljnjemu in vztrajnemu napredovanju. Najlepše upe nam je zato vzbudil v tem oziru četrti katoliški shod. — Po desetih letih se zopet pripravljajo Slovenci na nov, peti katoliški shod, in Ljubljana, slovenska prestolnica, ki bo zopet pozorišče, kjer bodo tisoč in tisoč vernih sinov in hčera manifestirali za sveto krščansko stvar. In prihajali bodo vsi in od vseh strani. Prišli bodo bratje Hrvatje in Čehi in Poljaki, prišli bodo ameriški in Westfalski Slovinci, — samo enih ne bo. Za primorskega Slovana ne bo prostora. Srce se nam stiska in solze nam silijo v oči, ko bomo, na kakšno slavo se pripravljate in o kakih važnih zadevah, tičočih se dušnega in telesnega blagra vsega slovenskega naroda, bodele razpravljali, a nas ne bo po-

leg. Bog nas je kaznoval, težka roka nas tlačil k tlom! Prišli smo ob slobodo in naš gospodar vidi v vsakem našem, pa tudi najnedolžnejšem dejanju in koraku, politiko, ki je v njegovo škodo. Zato zalezuje vsak naš gibljaj, pazi na vsako našo besedo. In proti namišljenemu škodovancu je brez sra, brez usmiljenja. — Katoliški shod ima namen, presoditi, kako stojimo, za bodočnost pa postaviti načrt, po katerem se bo delovalo, da se ohrani, utrdi in razširi krščansko življenje, javno in zasebno. Ah, koliko bi imeli mi povedati! Svetovna vojska je rušila temelje krepostnega življenja, da je bilo gorje! Kar je še dobrega ostalo, je pa povojna moralna izkvarjenost in konfuzija skoro uničila. Od razhajanja ostale so samo še podrtine. Ono malo dobrih, kar jih je še ostalo, so se plaho zatekli v cerkev, svoje zadnje zatočišče. Ali glej, tudi od tu jih skuša zapoditi narodni fanatizem in narodno sovraštvo! Slovenec ne sme niti v cerkvi več peti svojemu Bogu časti v svojem jeziku in se mu ne smejo oznanjevati blažilne božje besede v materini besedi. Slovan — suženj! O ti naša stokrat tužna Istra, kaj bo v nekaj letih iz Tebe, ker mora tvoji najzvestejši prijatelji, slovenski svečeniki, zapustiti svoje črede in jih prepustiti tujcem! Kdo bo mislil na svoje moralno in materialno dvignjenje, ko pa je prva svrha raznarodnje! Kupa našega trpljenja je prepolna! »Gospod, kam naj gremo?« To naše gorje bi hoteli na katoliškem shodu povedati na ves glas, da bi nas slišal ves krščanski svet, ... a usta so nam zaprta.

Bratje, zbrani na katoliškem shodu, ki se veselite, molite za nas!

Dr. Joža Glonar:

»Splošna knjižnica«.

Da pripomore k razširjanju, razmahu in populariziranju slovenske knjige, je začela ljubljanska »Zvezna tiskarna in knjigarna« izdajati »Splošno knjižnico«, ki bo obsegala vse panoge književnosti, med njimi posebno: leposlovstvo, dramske in mladinske spise, znanstvo, strokovne vede, umetnost, zbirke zakonov in naredb in razne druge. V tem okvirju namerava založba redno izdajati izvirna slovenska leposlovna in znanstvena dela, eseje, študije in spise poljudno-znanstvene, strokovne in zabavne vsebine ter zlasti vsa boljša dela iz starejše slovenske književnosti, ki so danes širokemu občinstvu skoro nedostopna, razen tega pa tudi dobre prevode iz svetovne leposlovne in strokovne književnosti. Ta knjižnica je nov poskus, ustvariti pri nas neke vrste »Reclamko«; svoj vzor imitira ne samo po formatu, ampak tudi z barvo platnic. Bolj ko njen program, ki ga prinaša na platnicah, nam jo predstavljajo prvi, štirje zvezki, ki so baš izšli in pa serija naslovov novih publikacij, ki so deloma že v tisku, deloma pa se šele pripravljajo ali so vsaj projektirane. Vsa ta vrsta nam kaže temeljno napako vseh takih podjetij, ki so se pri nas začela in po večini malo slavno končala. Založniki znajo za taka podjetja mobilizirati sicer velike kapitalije, ne znajo pa, kar bi bilo za ta namen ravno tako važno in potrebno, obenem mobilizirati tudi literaturo. Naravnost ne-

verjetno je, kako velika neorijentiranost vlada v založniških krogih glede možnosti in potrebe naše knjižne produkcije. Založniki so trgovci, kar je popolnoma prav; toda če že smatrajo knjigo samo za »artikle«, bi se vendar morali zavedati, da je pri vsakem »artiklu« treba gledati na njega kvaliteto in možnost prodaje. Če bi kdo danes v Ljubljani otvoril veliko trgovino s kresilnimi kamni in gobo, bi se mu pač vsi naši trgovci, tudi založniki, javno in za hrbtom smejali. Sami pa nam tolikokrat ponujajo kresila in gobe, poleg tega pa so uverjeni, da jim bo reč nesla in si še domišljajo, da vršijo bogve kako kulturno delo!

»K razširjanju, razmahu in popularizaciji slovenske knjige« je mogoče pripomoči le tedaj, če je vsaka slovenska knjiga, ki izide, neki kulturni »plus«. Kdo se naj ogreva za pogreto, staro jed, ki je že prvič kuhana bila slaba? Krčmarji, ki ga bo pitel s takimi pogrevki, se bo prihodnjič že od daleč ognil! Napredek v založništvu je mogoč le z izdajanjem dobrih novosti in s ponovnim izdajanjem starih knjig, ki nam imajo še danes kaj povedati. Nobena novost pa ni, če začne nov založnik novo serijo z obljubo, da bo prinašal v nji to, kar tako že njegovi kolegi sistematično prinašajo! To je neekonomično tratenje denarja in dvojna škoda. Poleg tega pa dokaz za brezglavost založnika in pomanjkljivo literarno informiranost njegovega literarnega konzumenta, ki lahko kmalu postane za občinsko usodna. Tako nepremišljeno eksperimentiranje se vse prerado bridko

mašuje: založnik ima materialno škodo, splošnost pa nima od njegove slepe podjetnosti nobene koristi. Doseže se celo nasprotno: založniki pitajo občinstvo s slabimi produkti in ga vsled tega naredijo nezaupnega tudi pred dobrimi deli, ki slučajno zaidejo med njihove publikacije. Da so take razmere vse kaj drugega ko kulturni napredek, je pač dovolj jasno za vsakogar, ki se v to reč zamisli. Založniku, ki hoče res kaj doseči, treba poleg kapitala še v prav posebni meri mnogo finega čuta za kulturne potrebe — založnik jih mora celo zbuhati, ne pa celo capljati za njimi! — povrh pa si mora izbrati prave sotrudnike. Izbrati, pravim, ne pa pobrati, kar se mu ravno nameri!

Prvi štirje zvezki, ki so pravkar izšli, so ne ravno vesela obljuba za nadaljevanje. Poleg ene novitete in dveh ponatiskov dobrih stvari prinašajo namreč tudi ponatis izvirne povesti »Na Bledu«, jalovo istorijo brez vsakega soka in cmoka, pravo kresilno gobo na našem knjižnem trgu! In takih gob se nam v ostalem projektiranem programu ponuja še več. Take reči niso na našem knjižnem trgu noben »plus«, ampak prav obutev »minus«. Njih edina usoda bi naj bila ta, da bi ostale zakopane tam, kamor jih je plasilala zadržka ali ljubeznivost kakega urednika, vse dotlej, ko

jih bo vzel v roke kak literarni zgodovinar, ki jih bo moral brati. Za naše čitajoče občinstvo so brez vsakega pomena in brez vsake vrednosti!

Naslovi znanstvenih del, ki jih knjižnica objavlja, kažejo, da je ta del njenega programa sestavljen popolnoma slučajno, brez vsakega reda in premisleka. Prevodi, ki se objavlja, so posebno zanimivo in značilno poglavje zase. Sienkiewicz: »Quo vadis« bo ponatis prevoda iz perosa moža, ki je v njem dokazal, da mu je »Venus« moško ime! In Sofoklejeva »Antigona« se nam objavlja v prevodu gimnazijca, ki niti nemškega teksta »Freunda«, ki bi mu naj pri tem pomagal, ni razumel! A. Sovrpa, ki je s svojim »Ojdiplom« tako slajno dokazal, da je med nami edini legitimiran za prevode iz antičnih literatur, za svoje prevode ne more najti založnikov! Ali naši založniki — oziroma njih konzumenti — res prav nič ne vedo, kaj se pri nas na literarnem polju dela?

Sicer pa bo baš ob teh prevodih, ki se nam tukaj objavlja, morala intervenirati tudi organizacija naših leposlovcev. Nevarnost je namreč, da bo cela generacija naših prevajateljev prišla ob pravico, ki si jih je priborila s svojim delom in trdom, s katerim pa se sedaj hočejo okoristiti — drugi. Čuvajmo naše pravice!

Reško vprašanje na kritični točki.

Belgrad, 24. avgusta. (Izv.) Italijansko-jugoslovanska pogajanja so prišla na kritično točko. Mussolini je 8. avgusta preko predsednika italijanske delegacije v paritetni komisiji izročil jugoslovanski delegaciji spomenice, v kateri se omenja, da italijanska vlada ne more več dovoljevati opozicije, ki jo izvaja Jugoslavija in tako otežuje rešitev reškega vprašanja. Italijanska vlada je z evakuacijo tretje cone v Dalmaciji in s hitro izvršitvijo jadranskega sporazuma dovolj dokazala svojo dobro voljo in svoje jasno stališče in zato obžaluje držanje jugoslovanske vlade, ki neprestano odlašala definitivno ureditev vseh problemov. Mussolini koncem spomenice sporoča, da bo, ako do 31. avgusta ne pride do sporazuma v reškem vprašanju, primoran pridržati si popolno svobodo akcije. Jugoslovanske vesti o baje doseženem sporazumu kažejo, da je italijanska spomenica napravila vtis. Italijanska vlada je za ta korak zahtevala odobrenje od prijateljskih velesil in je

tudi dobila. Pod svobodo akcije, ki se omenja v spomenici, se v sedanjih okoliščinah ne more razumeti drugega nego aneksijo Reke s predhodno odpovedjo rapalske pogodbe. Italijanski minimalni predlogi za rešitev reškega vprašanja, kakor so navedeni v omenjeni spomenici, obsegajo štiri glavne točke in sicer:

1. Reško vlado prevzame paritetna komisija.
2. Paritetna komisija prenese politično in administrativno upravo Reke na italijansko vlado.
3. Paritetna komisija upravlja v skupnem konsorciju z železnico.
4. Baroš in Delta prideta pod jugoslovansko suvereniteto, vendar ostaneta 99 let skupno z Reko kot neločljivi corpus.

Rim, 24. avg. (Izv.) Agencija Stefani poroča: Vest nekega tukajšnjega lista, da je poslala Italija Jugoslaviji ultimatum, ni resnična. Ministrski predsednik Mussolini je paritetni komisiji za rešitev reškega vprašanja le izrazil svojo željo, naj konča svoje delo do konca tega meseca.

Bombni napad na dr. Spaho in dr. Behmena.

Sarajevo, 24. avgusta. (Izv.) Ko sta se danes predsednik Jugoslovanske muslimanske organizacije dr. Spaho in tajnik dr. Behmen sprehajala s svojimi političnimi prijatelji pred poslopjem El-kamer, je nekdo proti obema vrzel ročno bombo, ki je eksplodirala, a se nikomur ni nič zgodilo. Dr. Spaho izjavlja, da je že več dni opazil, da mu, kadar gre od doma, sledi mlad človek

z belim slamnikom. Sodi, da je ta vrzel bombo. Policija je uvedla preiskavo, ki je pa bila doslej brezuspešna. Ugotovljeno je, da je bila ročna bomba avstrijskega izvora, kakor so jo med vojno rabili pešci. Priče trdijo, da je bombo vrzel mlad človek z belim žiradi-slamnikom in sodijo, da je orjunaš.

Odhod zastopnikov vlade na katoliški shod v Ljubljano.

Belgrad, 24. avg. (Izv.) Danes sta odpotovala namestnik ministrskega predsednika železniški minister dr. Velizar Jan-

kov in minister ver dr. Vojislav Janić v Ljubljano na katoliški shod.

MIROVNA POCODEBA S TURCIJO.

Angora, 24. avgusta. (Izv.) Narodna skupščina je odobrila v Lausanni sklenjeno mirovno pogodbo.

Jože Pogačnik:

Anton Vodnik: Vigilije.

Kritik bodi kakor mo-drec, ki sodi pravico njim, ki mu jih pripeljejo pred sodni stol; jim kaže srečno pot ter ljudstvu tolmači cene njihovih dejanj.

Zares zanimivo je poslušati, kaj pravijo priznani veljaki o »zoreči mladini«. Jože Jagodic se je umaknil in hotel poriniti Preglja v ospredje. Ta je mimogrede označil dobo po Cankarju in župančiču za »dobo nazadovanja«. Finžgar, čigar sodbi prisodim zrelost, kakor jo je imel edino še Medved, in nekaj dam nanjo, je govoril o »dobi notranjih bolečin in tipanja, izumetničevanja in meglenih domislekov v literaturi« (Mlad. IV. 156). Lojze Remeč je rekel, da mladi ljudstvu nimajo nič povedati, celo Velikonočja je nekeje tožil o »težkih slikah«. Toda Ante Kordin v Mentorju, ki mečeš vse mlade v en koš, pa tudi nimaš prav; vodi prehitro.

Kaj torej? Anton Vodnik je izdal že drugo zbirko. Kaj je z njim? Saj so že razpravljali o njem. K obravnavi o »Zalostnih rokah« je — ič v Dom in svetu prinesel samo možgane in nož, srce pa in mehke obveze je pozabil doma — pa saj se mi zdi, da je hotel ugnati le pred-pustno šalo. Dokaz: Saj še maske skelel ni. Zato pa je Tine Debeljak imel skoro samo srce s seboj, ko je govoril dobro v Mentorju.

Anton Vodnik, pred sodni stol! Do-menimo se pošteno. Naša tehtnica — pravica!

...

Vodnikov duševni obraz je ženski obraz: mehak, zdrav sanjav, čist in plemenit. In ravno radi te svoje plemenitosti je tudi vzgojen. Nehote te njegova družba poboljša. Zato ga tudi oni, ki so dijo pesmi po pedagoški vrednosti, ne smejo zavreči, niti oni ne, kojih starinski estetični nazor tehta le praktično moralno korist. Zaradi te ženske fiziognomije je naravno, če ne že nujno, da je pel Vodnik »Dekliške pesmi«, spočetka še nezavedno, kaj pomeni njemu deklica in zakaj da mu taki motivi toliko pri-jajo. Pa je rasel potem — čisto organ-sko, naravno — in nazadnje se mu je razvzrojalo ime te drage deklice: lastna duša. In odslej je sveta ljubezen med njima, odslej jo ogovarja s toplo besedo: sestra. In dvogovori med bolnim bratom in blestečo sestro so »Vigilije«. Sestra, draga, sinja, daljna — in to poza, niso fraze, in razvada — ampak globina skrivnostnega samospoznanja. Svojo dušo išče, vanjo prisluškuje — torej pot-nik navznoter, eden izmed mnogih, ki za-služijo danes spoštovanje. In ker samo lastno dušo posluša, zato bo ostal s sabo vedno v ravnotežju, ne, še vedno bolj bo skladen sam s seboj in bo zato lahko še mnogo dal.

Duhovna je Vodnikova pesem, v Vi-gilijah celo tako duhovna, da niti naj-manjšega realnega komentarja v naslo-vu ne prenese. Naslovi bi se Tonetu

zdeli kot kameni v tih tolmun. Celo v pesmih, ki se naslanjajo na resnično do-živetje v realnem svetu, je precedil vso materijo in če govori, da »stopili s sobo smo in luč« ter »odprl sem okno«, je to ostalo samo še za simbol, prigodniško doživetje je po — rekel bi — preživetju, po bežni refleksiji samo še uvod v raz-položenje. Tako so »Vigilije« en sam ciklus — Sardenko zna v Vodniku doži-veti naslednika — ciklus pesnikovih ogovorov sestri — duši, v katerih sredini stojijo njeni odgovori ter tako vežejo sprednji in zadnji del; iz sredine je raz-prostrla svoje roke, prvo na levo, drugo na desno...

Vodnik je čist čustvenik. Nikakor in niti najmanj ni miseln. Janez Okorn, ti si se zmotil: Quod volumus, facile cre-dimus! V šolah so nam označili dobo po l. 1910 za miselno liriko — s pomilova-njem seveda. Toda v Vodniku ni niti sledu, miselnost ni dana njegovi naravi in kjer se vendar pojavi, vidiš takoj, da ni v svojem tiru (25, — glej, kako se je osvestil, da to ni njegov pristni ton, ko je konec tako lepo čustveno zaokrožil!). Pravtako kakor miselnost tako tudi epi-ka ni zanj. Ne prinese mu efekta. (Delo-ma epiko že izključuje čista duhovnost.) Zato mu ne uspe, kadar govori o do-godku kot na str. 20.

Torej: Vodnik je našel samega sebe v čisti, goli, skoro naivni čustvenosti, ki ne pozna zaporednega stopnjevanja, ampak je že v prvih verzih vsa tukaj. To je njegova narava in tej mora Tone ostati zvest! Tu je ves samosvoj. Zato so

pa tako prečudno lepe pesmi kakor uvodna in sklepna ali v svoji preprosto-sti ta-le:

Kako mi je dobro, kako mi je dobro, da vem: rože zato rasto, da jih vidim. (Str. 12.)

Motivno je Vodnik pravzaprav ved-no isti. Toda bolje rečeno: Pogloblja vedno iste motive. Zvezde, zarje, rože, roke, večeri, ptice dobivajo pri njem vedno nov zvok, nov pomen, novo vsebi-no. Saj so samo nosilci čustva in simboli za ono, ki se neizrazno, ki postane s tem neposredno pesniško ponazorjeno. Tako »zvokovno plastiko« je imela menda angleška moderna, predvsem menda Walter de la Mares. Zato je Vodnik me-lodičen, nikjer trd. Saj je jasno, da se je stila učil pri modernih, pa je šel z njo naprej, kar je edino prav, o vi revolucio-narji! Pa niti ene besede ni odveč za-pisal, celo vrzeli rajši napravi v ritmu kot bi mašil z besedami, ki niso nov po-jem. Torej šolan je in se brzda — kar danes pri mnogih pogrešamo (Seliškar, Tine Debeljak etc.). Saj je danes vodilo: Malo, a tisto tipično. Za dolge širokosti ni časa ne pesniku ne braveru. Prav to je ena glavnih Vodnikovih vrlin, da je bil že od prvih začetkov sem dovršen in ne-oporekljiv stilist. Naravnost zgleden pa je Vodnik v tistih pesmih, kjer neugod-je, boleš in bol ob koncu harmonira v ugodje. [In že me je skelel moj greb, a za sinjimi zavesami na roke angelov je padal sneg« (6); »Jaz sem najmanjši iz-

Mednarodni kongres katoliške mladine.

Inomost, 24. avgusta. (Izv.) Včeraj se je pričel tretji mednarodni kongres katoliške mladine. Zastopane so vse evropske in mnogo izvenevropskih držav.

Krvavi izgredi v Atenah.

Atene, 24. avgusta. (Izv.) Med komunisti in policijo je prišlo do krvavih spopadov. Dva delavca sta ubita, 7 je teko ranjenih.

Atene, 24. avgusta. (Izv.) Strajk ponehava. Na delo se vrača vedno več delavcev.

Beglijski odgovor Angliji.

Pariz, 24. avgusta. (Izv.) Listi poročajo, da obravnava belgijski odgovor na angleško noto najprej argumente lorda Curzona glede prioritete pri izplačilu reparacij in naglašja, da je Anglija prejela že najmanj toliko odškodnine kakor Belgija kljub zagotovljeni ji prioriteti. Postavnost ruske zasedbe utemeljuje Belgija z istimi argumenti kakor francoska nota.

FRANCOSKA ORANŽNA KNJIGA.

Pariz, 24. avgusta. (Izv.) Listi poročajo, da izide francoska oranžna knjiga tudi v angleškem jeziku v svrhu propagande v Angliji in v Ameriki.

ODGOVOR NEMškega KANCLERJA POINCARREJU.

Berlin, 24. avgusta. (Izv.) — Nemški kancler dr. Stresemann je na zajtrku, ki mu ga je priredila nemška industrija in trgovska banka, izjavil, da Nemčija nima ničesar proti temu, da ponudi zaveznikom garancije v obliki zastave na nemške gospodarske objekte; nikakor pa ne more privoliti v to, da zastavi Porenje in Poruhrje, ki tvorita integralni del nemške države. Sporazum ne bo težak, ako ima Francoska pred očmi praktične cilje. Izjava Poincarreja, da ne zasleduje nobenih političnih ciljev, je razveseljiva, njegovi predlogi pa se s tem ne vjemajo. Nemčija ne gradi svoje politike na razdvojenju zaveznikov, marveč teži za rešitvijo, ki bo produkt sporazuma med zavezniki na eni strani ter med zavezniki in Nemčijo na drugi strani. Ta rešitev mora zadovoljiti upnike, obenem pa Nemčiji zagotoviti nadaljnji gospodarski razvoj.

AMERIKA SE NE VMESA V EVROPSKE SPORE.

Pariz, 24. avgusta. (Izv.) »New York Herald« poroča, da je predsednik Coolidge izjavil, da je po njegovem mnenju izolacija Amerike od evropskih vprašanj za Ameriko najboljša politika. Za Zedinjene države ne bi bilo dobro, da se umešavajo v evropske zadeve, izjemni slučaj, da bi bile vse evropske države s tem zadovoljne. Gotovo pa je, da se bo ameriški kongres takoj v prvih sejah po svojem sestanku obširno pečal z evropskimi razmerami.

APEL ANGLEŠKE DELAVSKE STROKOVNE ZVEZE NA FRANCOŠKO DELAVSTVO.

Pariz, 24. avgusta. (Izv.) — Generalni svet angleških delavskih strokovnih društev je objavil apel na francosko delavstvo, naj z vso svojo močjo vpliva na to, da fran-

coska vlada zavzame napram Nemčiji bolj spravljivo stališče.

POSLEDICE DRAGINJE V NEMCIJI.

Vratislava, 24. avgusta. (Izv.) Lastniki tiskarn in založniki so na skupni seji sklenili tiskarjem odpovedati pogodbo, ker nimajo več sredstev za neoprestana zviševanja plač.

PODALJSANA POGODBA.

Washington, 24. avgusta. (Izv.) Pogodba med Anglijo in Japonsko o razsodišču je podaljšana avtomatično na pet let.

VOJSKA V MAROKU.

Tanger, 24. avgusta. (Izv.) 200 domačinov je v noči napadlo Tetuham. Streljanje je povzročilo veliko paniko med prebivalstvom.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Vilna, 24. avgusta. (Izv.) Pri postaji Roshanka se je dogodila včeraj strahovita železniška nesreča. Vlak, ki odhaja iz Varšave o polnoči, je pri tej postaji skočil s tira in se prekučil v vodo. 50 oseb je mrtvih, 100 ranjenih. Večina so bili potniki ubogi izseljenci, ki so hoteli v Ameriko.

GONJA POLJSKIH OBLASTI ZOPER SZEPTICKEGA.

Varšava, 24. avgusta. (Izv.) »Kurjer Codzienny« poroča, da obmejne oblasti niso dovolile prestopiti poljske meje grško-katoliškemu nadškofu Szepitckemu, ki se je bil pripeljal s svojim tajnikom z Dunaja, da potuje v Lvov. Ker se je nadškof branil zapustiti spalni voz, so voz od vlaka odklopili in ga pustili na postaji. Nadškofa straži policija, dokler ne pridejo iz Varšave nadaljna navodila.

Tržaško pismo.

Trst, 23. avgusta 1923.

Mussolini je obiskal te dni Abruce, domovino D'Annunzijevo, da pregleda vrste narodne milice, da si ogleda neko okrajno razstavo. Pripeljal se je z velikim spremstvom v posebnem vlaku. Spremljala ga je tudi njegova osebna straža. Prav po kraljevo! Ljudstvo ga je povsod z navdušenjem sprejelo. Iz govora, ki ga je imel v Castellmare adriatico, omenimo samo dve frazi, ki sta značilni: »Enkrat sem že imenoval Abruce živo srce Italije. In danes ponovim to, vpricho Jadranskega morja, ki je še vedno, četudi ne najbolj grenko, precej grenko...« Ali je Mussolini pri teh besedah mislil na Reko ali na Dalmacijo, kdo ve? Proti koncu govora je Mussolini pozval ljudstvo, in je je vprašal: »Povejte mi, ali bi bili pripravljeni, če bi bilo treba zopet začeti boj proti socializmu in komunizmu?« — »Da!« — »Povejte mi, ali bi bili pripravljeni zopet marširati proti drugim ciljem?« — »Da!« — »Torej, ločimo se zvesti tej prisegi. Če bo treba, bomo šli v nove boje po nove zmage!« Kdo so neki ti drugi cilji, o katerih vedno govori Mussolini množicam? Proti komu se bo treba bojevati iz izvojevati zmage?

O kontrabandu orožja iz Italije v Jugoslavijo so mnogo pisali časopisi te dni. Obe vladi, tako jugoslovanska kakor italijanska sta pa dementirali te vesti. Da pa stvar ni tako nedolžna, kakor so jo hoteli prikazati oficijozni, se razvidi iz dveh interpelacij, ki jih je stavil posl. Giunta. Prva je naslovljena na vojnega ministra. Vpraša ga, kak-

snih načel se držal pri prodavanju vojnihih ostankov in dobrega orožja in kako spaja načelo narodne brambe s prodajo pušk in kanonov tujim in sovražnim državam? Druga je pa na Mussolinija, kot predsednika in ministra za notranje in zunanje zadeve: Če mu je znano, da je hotel minister vojne prodati ogromno vojnega materiala za neprimerno nizko ceno in da je bil ta material ponujen od italijanskih podanikov jugoslovanski vladi, ki se je obvezala nakup skleniti v eni prihodnjih ministrskih sej pod kraljevim predstvom. — Iz besedila teh interpelacij je razvidno, da je bila »kupčija« v dobrem teku, da pa jo je v zadnjem trenutku nekdo sabotiral. Če bi na stvari res nič ne bilo, kakor hočejo dopovedati vladni delegiranci, ne bi posl. Giunta, ki je največji Mussolinijev prijatelj, in gotovo dobro o vsem poučen, interpeliral in hotel spraviti samega Mussolinija v zadrego!

Beneš pride 26. t. m. v Rim na obiske Mussoliniju. Dosedaj se je Beneš zelo ogibal Italije. Bog zna, kaj ga vede v Rim?

Poslanca dr. Willan in dr. Stanger, ki sta se udeleževala zborovanja interparlamentarne unije v Kodanju, sta se vrnila domov.

Današnja »Sera« javlja iz gotovega vira, da so vse govornice in pisanje o tem, da je prišlo do sporazuma med Italijo in Jugoslavijo glede Reke, neosnovane.

Politične vesti.

+ Duševna impotenca slovenskega naprednjaštva se je ob priliki V. katoliškega shoda zopet v vsem svojem sijaju razgalila. Dotim se kaže pri »Jutru« v obliki Cafizljivih kupletov, se v »Slovenskem Narodu« odeva v filozofični plašč. Mlad človek, ki je raztrgal par hlač v filozofičnem seminaru na ljubljanski univerzi, je namreč napisal za ta list članek, v katerem z vsem težkim terminologičnim aparatom ljubljanske filozofične šole dokazuje, da je klerikalizem popolnoma mrtev, da pa je kljub temu dolžnost vseh naprednjakov, da se proti temu mrliču strnejo v bojne vrste, ker zgodovina priča, da je mrtvi klerikalizem človeštvu nevarnejši od vseh še živih bitij na zemlji. Naprednjaki namreč do današnjega dne niso poznali pravega sredstva, s čim klerikalizem ubiti; ubila ga je po mnenju filozofskega začetnika v »Slovenskem Narodu« šele ljubljanska modroslovna šola, katera ga je »do zadnje točke ovrgla«, česar pa naprednjaki do danes očividno niso vedeli, ker ne berejo znanstvene priloge »Jutranjih Novosti«. Oboroženi s to filozofijo pa bodo naprednjaki, na čelu jim člankar, »z enim samim energičnim sunkom razkropili klerikalno armado« in mrtvi klerikalizem bo potem zares za vse čase mrtev. To sredstvo, ki klerikalizmu zada zadnji udarec, je dokaz, ki ga je doprinesel ljubljanski šolar, da je Mahnič bil »paranoiden«, da je njegov »psihogram« (Mahničev) odločno negativen, da je imel (Mahnič namreč) zgolj »heteronomna« prepričanja, da je bil prava »antiteza Jezusa Kristusa« in da je katolištvo naslonil na »napačno razumljeno« Platonovo filozofijo. Ta klerikalizem je imel za posledico »nezakonske poroke«, »alkoholizem«, »opustošenje slovenske literature« in »splošno osiromašenje slovenskega ljudstva«. — Ta izvajanja sicer na sebi ne zaslužijo drugega odgovora nego ta, da jih gospod dr. Alfred Šerko sprejme v svojo nameravano učno knjigo psihijatrije kot tipični psihogram iz duševnega ravnotežja vrženega slušatelja ljubljanske filozofične šole, so pa omembe vredna kot znak duševne sterilnosti slovenskega naprednjaštva, ki se z njimi v svojem glasilu diči. Njihova psihološka podlaga je vrtoglavo, ki se polasča mladih slovenskih ljudi, kateri niso imeli preje prilike nikoli ničesar čuti o filozofiji nego v Ljubljani, kjer slišijo, da je ljubljanska filozofska šola »z matematično eksaktnostjo« rešila vse probleme vesoljstva od psihologije morskih pajkov do psihologije slovenskega jezika, ki je našla tudi edino eksaktno podlago morali ter »Kristusovo etiko izpopolnila« na podlagi zakonov »pozitivnega in negativnega vrednotenja« in »sovrrednočenja« ter versto odgonetala kot »heteronomno prepričanje«, katero ne sledi »avtonomnim« izsledkom čistega razuma neke majhne šole posebnih, ki predstavljajo zapozneli sad nemškega hiperacionalističnega špintiziranja in ignorirajo sploh vso zgodovino človeške misli ter zlasti z ozirom na versto niti ne poznajo modernih izsledkov, razodevajoč uprav bolešno, v resnici nekoliko paranoidalno nadutost, samozadovoljnost in ozkost duševnega obzorja. Kajti v resnici nora je misel, da je katolištvo dr. Mahniča zgrajeno na Platonovo ali na katerokoli filozofijo in ne na religioznih vrednotah, ki so čisto druge vrste nego racionalistično-filozofske. Tega ti modrijani seveda ne vedo, ker sploh nimajo smisla za religiozno stvarjanje ter bogatstvo življenja, ki se ne po-

daja njihovi špispurgarski filozofiji. »Narod« pa ne bi mogel boljše pokazati vse mizerije slovenske napredne misli nego s tem, da je objavil bombastični produkt filozofskega začetnika, kateri skriva plitvost svojega duha za celo skladovnico sveže naučenih terminov. Sicer pa — klerikalizem je ubit, zato pa tembolj živi in se mogočno razvija katoliški duh!

+ Vlada bo sahtevala izročitev Radiča? Belgrajski dopisniki zagrebških listov poročajo, da je vlada sklenila zahtevati od angleške vlade izročitev Radiča, ker je kriv veleizdaje in ker se je pregrešil zoper zakon o zaščiti države. Isti listi poročajo, da je dala vlada vsem zastopnikom naše države v inostranstvu že potrebna navodila za proti akcijo proti Radičevim mahinacijam.

=====

Na kaj ne smem pozabiti

ko pridem na Katoliški shod v Ljubljano?

NA VSAK NAČIN

si moram ogledati pri »NOVI ZALOŽBI« (poleg nunske cerkve) ali v »JUGOSLOVANSKI KNJIGARNI« (poleg stolnice) PRVI ZVEZEK

Krekovih izbranih spisov

Da sem jo dobil v roke, bi jo bil že kupil in prebral. — (Cena vezani knjigi 56 Din, brošir. 45 Din.) To vstotico še pridenem k potnim stroškom!

=====

Prihod apostolskega nuncija v Ljubljano.

Apostolski nuncij Pellegrinetti se je pripeljal v Ljubljano v spremstvu zagrebškega nadškofa dr. Baura s avtomobilom iz Zagreba. V Cerkijah pri Krškem so mu priredili prirčen sprejem. Vsa vas je bila v zastavah. Nuncija so pozdravili g. župnik, šolarja in občinski zastopniki. Nato je nuncij nadaljeval svojo pot. V Pieterjahu si je ogledal kartuzijanski samostan. Opoldne sta se visoka cerkvena dostojanstvenika pripeljala v Novo mesto, kjer sta obiskala g. prošta Elberta. Po obedu se je vožnja nadaljevala skozi Trebnje, kjer je verno slovensko ljudstvo papeževemu odposlancu priredilo nad vse slovesen veličasten in navdušen sprejem. Nato se je nuncij s svojim spremljevalcem ustavil še v častitljivem samostanu v Stični.

Popoldne ob petih se je pripeljal apostolski nuncij z zagrebškim nadškofom v salezijanski samostan na Rakovniku, kjer ju je pričakovala deputacija ljubljanskega občinskega sveta in pripravljalnega odbora V. katoliškega shoda. Podžupan dr. Stanovnik je pozdravil nuncija, izvajajoč:

»Vaša Prevzišenosti!

V izredno čast si štejemo pozdraviti Vašo ekscelenco z zastopstvom občinskega sveta na tleh prestolnega mesta Slovenije. Naša bela Ljubljana se je odel v praznično oblačilo in se ob Vašem prihodu, ko prihajate odvarjat katoliški shod, raduje z vsem slovenskim ljudstvom o priliki njegovega najveličastnejšega praznika. V. katoliški shod pomenja za slovensko ljudstvo in posebno še za belo Ljubljano poživljenje in poglobitev vseh kulturnih in socialnih sil slovenskega naroda. Vaši Prevzišenosti kliče pri prihodu v naše mesto: Bog živi! — Ob tej priliki imam prijetno dolžnost, da pozdravim tudi našega starega znanca, prevziščenega nadškofa dr. Bauerja, ki je spremljal Vašo Visokost z evharističnega kongresa iz Zagreba v našo prestolico Ljubljano.

Apostolski nuncij Pellegrinetti se je v lepih slovenskih besedah zahvalil zastopstvu občinskega sveta za ljubezljiv sprejem.

Apostolski nuncij je bil izredno dobre volje. Pripovedoval je z ljubeznivim nasmehom, kako ga je genilo, ker mu je verno slovensko ljudstvo med njegovim potom prirejalo sijajne manifestacije in mu v avtomobil sipalo cvetja in zelenja. Medtem se je na Rakovniku zaslislalo slovesno pritrkavanje zvonov. Ljubljana je prvič na svojih katoliških shodih sprejemala apostolskega nuncija.

Apostolski nuncij Pellegrinetti se je na to odpeljal pred stolnico, kjer so se zbrali cerkveni in civilni dostojanstveniki, organizacije katoliškega slovenskega ljudstva z devetimi zastavami. Godba dravske divizije je umetniško dovršeno svirala — Ljudstva se je silno veliko zbralo pred stolnico. Zaorili so navdušeni »Zivio« kliči, ko sta se pripeljala avtomobila in sicer prvi z podžupanom dr. Stanovnikom in z zastopstvom ljubljanske občine in drugi z apostolskim nuncijem Pellegrinettijem in z zagrebškim nadškofom dr. Bauerjem. Ob 6.19 popoldne je izstopil apostolski nuncij iz avtomobila. Apostolskega nuncija je pozdravila hčerka profesorja Bogomila Rem-

med bratov, sestra. Bleda... si se izdalje nasmehnili, dragi, zvoni... (7). Sijajen interpret estetičnega zakona! Toda zakaj proti koncu knjige pusti pesmi izzvanjati v žalost! Najbrž prav valed tega me te niso več toliko prijele. Saj pesem, ki nas popusti v nerazvoljani žalosti, ni lepa, ker ne odreši, temveč teži!

Lep je pa Vodnik v doumetjih, da mu je tesno med dušami, ki jih ne vidi (5), da je boleest kot svetel mesec vrh noči (7) in v prašanjih, kako da so ljudje tako temni, ko imajo sveto knjigo (34) in prav tako tedaj, ko mu govori njegov jezik primeru v primeri (»skozi mojo dušo rože gredo« 22) in še drugod.

Toda »večnost — grom beseda« (35) za Vodnika ni. Pod tako silo bi se njegova mehka narava uničila, ker ne prenese, saj »trombe glas me bo ubil«. Saj ni slabo, a — če hočete — racionalno ni. Priznam tudi, da mi je marsikaj težko tmeti; kaj naj bo in kako n. pr.: »Roke mi oblil je sinji val daljine tvoje« (6) »...moja žalost, blede od mučenja, kakor od zvezd, kitonejo« (14) ali »ob njej sem šla do večernega neba s svojo dušo« (18) in morda se včasih. Da bi se mu le i zanaprej ne sporočali preveč priljubljeni motivi, ker Vodnik piše mnogo in mu je zato treba strogosti do samega sebe! Tudi menjavanje ritma se mi čisto ne zdi opravičeno.

S tem sem mu povedal tudi njegove napake; zaradi njega.

Ta analitični poskus objektivne kritike se mi je zdel potreben, ker bi se mi sicer moglo očitati, da unašam ideje in sem pristranski. Za trezno sodbo se je treba obrzdati. Pa pravtako kot analiza je potrebna tudi sinteza, ki naj Vodnika predstavi publiki in mu določi mesto v naši literaturi:

Tehtnica naše pravice kaže tako: Anton Vodnik je več kot problematičen človek. V svojih golih »čustvenicah« je dovršen. Tudi v svojem jeziku je tako pester in bogat pesniških figur in drugih lepot, da lahko govorimo o samozadovoljnosti.

Anton Vodnik je med mladimi največji talent.

Zato slecimo slepoto, da ne bo prepozno kot je bilo že tolikokrat uprav pri pesnikih-katoličanih. Saj zmora danes edino krščanstvo ustvariti novo, zdravo, pozitivno umetnost, tako namreč, ki ni samo še v večjo moralno zlo in ki ne tira še globlje v obupno razdvojenost nad vsem.

Zemlja St. Vida in sv. Stanislava, ti si nam dala Vodnika, dušo prav po duši tvojih patronov. O, če bo tebi zvest, bo doživel še več kot »Vigilije«, kjer »kot za mnogimi zavesami v moji duši luč gori«, ne samo predpraznika svoje duše, ki se bliža kot sijaj vselega svetla, doživel bo »Praznik« sam, kjer se bo »nasmehnil v tebi« in bo večni maj in nič neodrešene bolesti.

To pa bo tedaj, ko »še ena žalost bo prešla«. Bo pa, ker »vse so tvoje rože sveta, o dragi.«

Jaz varujem...

a, Barbka, in mu poklonila lep šopek. Apostolski nuncij se je ljubeznivo zahvalil. Predsednik pripravljalnega odbora V. slovenskega katoliškega shoda vseučiliški profesor dr. Slavič je nato nagovoril papeževega odposlanca sledeče:

Vaša Prevzvišenost, presvetli gospod apostolski nuncij!

Se nikdar ni imel majhen slovenski narod tako velike časti, da bi na svojih tleh in v svojem imenu mogel pozdraviti apostolskega nuncija. Vidni namestnik Kristusa na zemlji, oče vesoljne cerkve je po svojem zastopniku med nami, svojimi sinovi. Sprejmite prevzvišeni gospod nadškof, apostolski nuncij, našo najiskrenejšo zahvalo za svojo veliko naklonjenost, da ste prišli k nam in blagovolili prevzeti za nedeljski dan tudi daritev sv. maše za V. katoliški shod. Ne moremo dovolj izraziti svoje hvalečnosti za ta čin odklivanja, ne moremo povedati, kako ste, Prevzvišeni, s tem še bolj užgali našo sinovsko ljubezen do sv. očeta Pija XI., katerega zastopate.

Verni slovenski narod bi pozdravil vsakega apostolskega nuncija kot zastopnika sv. Očeta prisrčno in udano. Naše veselje nad Vašim prihodom, Prevzvišeni, pa je tem večje, ko Vašo Prevzvišenost moremo pozdraviti v svojem jeziku, katerega razumete, ki poznate jezik in pesmi naših pesnikov.

Kot verni sinovi sv. očeta Vam kličemo v imenu pripravljalnega odbora za V. katoliški shod prisrčno in iskren: Dobrodošel, živeli!

Apostolski nuncij msgr. Hermenegild Pellegrinetti je odgovoril v slovenskem jeziku, poudarjajoč ljubezen in zvestobo slovenskega naroda do katoliške cerkve od najdavnjših časov. Zato je zelo rad prišel v njegovo sredo in upa, da bo V. katoliški shod z božjo pomočjo prinesel obilnega sadu in nebeškega blagoslova v čast Jezusa Kristusa in njegove cerkve. Naj živi katoliška Slovenija!

Navdušeni »živio« klic sv. očetu in msgr. Pellegrinetti su na to sledili.

Apostolskega nuncija so nato pozdravili za pokrajinsko upravo Slovenije veliki župan dr. Lukan, divizionar polkovnik Vučkovič, češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, francoski generalni konzul Flach, avstrijski generalni konzul Kohlruss, italijanski konzul De Comelli in belgijski konzul Dular. — Med dostojanstveniki smo opazili še univerzitetnega rektorja dr. Aleša Ušeničnika in dekana theol. fakultete dr. Srebrničja z več univerzitetnimi profesorji, poslanca Gostinčarja in druge.

Pred glavnim vhom v stolnico sv. Nikolaja je čakal apostolskega nuncija naš ljubljenski višji pastir škof dr. Anton Bonaventura Jeglič v škofijskem ornatu z veliko asistenco. Dr. A. B. Jeglič je pozdravil slovensko pooblaščenca sv. očeta, rekoč: Vi ste spoznali veliko važnost osebnega stika z duhovščino in s katoliškim ljudstvom. S svojim ljubeznivim nastopom vzbudite spoštovanje in ljubezen do sv. cerkve. Pozdravljeni v imenu Gospodovem! — Latinsko je nato ljubljanski višji pastir pozdravil v svojem imenu in v imenu duhovščine odposlanca sv. očeta. Apostolski nuncij msgr. Pellegrinetti je na to odgovoril, da v papeževem imenu prinaša papežev blagoslov in pohvali škofovo vneto za dušne vernikov in za svoje krščansko ljudstvo in želi, da svojo neomajano ljubezen in zvestobo do svete stolice ohrani.

Nato je sledil slovesen vhod v stolnico sv. Nikolaja, v kateri je podelil apostolski nuncij msgr. Pellegrinetti papežev blagoslov.

Prihod udeležencev kat. shoda v Ljubljano.

Na glavnem kolodvoru se je pričelo v četrti živahno življenje. Rediteljska komisija je zasedla svoje prostore, ki se nahajajo v nekdanjih prostorih prižigalcev luči, ob 8. zjutraj. Prvi so se pripeljali v Ljubljano Hrvatje iz Šibenika, popoldne se je pripeljal katoliški župnik Wagner iz Belgrade.

Opolnoči, od četrtka na petek je prišla poslovalni sanitetna ambulanca na glavnem kolodvoru. Prvi je posloval dr. Ivo Pirc; v ambulanci poslujejo do 27. avgusta 1923 ponoči usmiljenki s. Gabrielja in s. Ligvorija, podnevi pa s. Jermina in s. Placida. Gospodje zdravniki so se v petek na glavnem kolodvoru takole mejevali: od polnoči do 7. zjutraj dr. Ivo Pirc, od 7. do 12. dr. Novak, od 12. do 4. popoldne dr. Neuberger, od 4. popoldne do 8. večer dr. Travnar, od 8. do 12. ponoči dr. Pogačnik.

V ambulanci je čakal dr. Valentin Merlotj odhoda prvega vlaka na Otoče, kjer bo podelil v Markljevih gostilni poleg kolodvora ambulanco. Na Otoče se je odpeljal s prvim vlakom tud itajnik priprav. odbora g. Jernej Hafner, kateremu je rediteljstvo opolnoči prisrčno čestitalo k njegovemu godu. Prvi posebni vlak iz Moškanjcev se je pripeljal ob 1.15 pod vodstvom minorita p.

Konstantina iz Ptuja in kaplana Lužnarja iz Sv. Urbana. Potniki so, dasi utrujeni od vožnje, radostno prepevali tako v prvem, kakor v vseh vlakih, ki so se še za prvim pripeljali v Ljubljano. Naši romarji in romarice prvega vlaka so se odpeljali proti Gorenjski ob 2.30 zjutraj.

Drugi vlak se je pripeljal pod vodstvom Frančiška Pajacka ob 1.30 zjutraj. Na Otoče se je odpeljal ob 4. zjutraj.

Ob 3.40 se je pripeljal na glavni kolodvor vlak iz Središča pod vodstvom p. Rajnerja Erklavca iz Središča. Vlak se je odpeljal z glavnega kolodvora ob 4.06.

Ob 5.30 zjutraj se je pripeljal vlak iz St. Ilje. V Mariboru so se pridružili tudi udeleženci iz Koroške. S tem vlakom sta se pripeljala tudi poslanca Zebot in Faleš. Vlak sta vodila gospoda Rozman in Potočnik iz Maribora.

Ob 5.45 so se pripeljali Prekmurci in Ljutomerčani. Vodil jih je Miloš Ferk iz Ljutomerja. Mariborsko-koroški in Ljutomerško-prekmurški vlak stase na glavnem kolodvoru združila v en vlak, ki se je ob 6.30 zjutraj odpeljal proti Otočam. Z navedenimi vlakmi se je pripeljalo okoli 2500 udeležencev. Med vožnjo do Ljubljane se ni pripetila nobena nesreča.

Po končanih slovesnostih na Brezjah so se koroški, štajerski in prekmurški Slovenci vrnili s tremi vlakmi v Ljubljano, kjer so izstopili na državnem kolodvoru in se podali na svoja prenočišča.

Vestibul glavnega kolodvora je okusno okrašen z zelenjem; s poslopja plapolajo zastave.

Prihod drugih visokih gostov.

Popoldne so se pripeljali z ekspresnim vlakom na glavni kolodvor barski nadškof, primas Srbije, dr. Nikolaj Dobrečić. Visokega gosta so pozdravili ljubljanski škof dr. Anton Jeglič in podžupan dr. Stanovnik. Nadškof Dobrečić se je po pozdravu zahvalil in se odpeljal v družbi ljubljanskega škofa dr. A. B. Jegliča v Križanke, kjer bo gost nemškega viteškega reda.

Dalje so se pripeljali v Ljubljano katoliški akademiki iz Lilleja, kateri se bodo udeležili katoliškega shoda. Precej po prihodu so si ogledali strojne tovarne in livarne.

Prihod westfalskih Slovencev.

Ob pol petih popoldne se je pripeljalo na glavni kolodvor 20 Slovencev z Westfalskega. Vsled francoske okupacije ni bilo mogoče našim rojakom priti z Westfalskega v večjem številu. Danes popoldne ob pol 4. se bodo westfalski Slovenci udeležili delavskega shoda v Ljudskem domu, kjer jih bo pripravljali odbor za kat. shod posebej pozdravil.

Na V. katoliški shod se je pripeljalo že veliko očetov frančiškanov iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije in iz Hrvatske s štirimi provincijali.

Manifestacija kat. narodnega dijaštva.

Dne 24. avgusta 1923 zvečer je pripravljali odbor kat. narodnega dijaštva priredil slovesen sprejem katoliškim akademikom došlim iz Hrvatske, Štajerske in Gorenjske. Pri sprejemu na glavnem kolodvoru sta zastopala ljubljansko občino podžupan dr. Stanovnik in občinski svetovalec Moškerc. Z salezijanskega godbo iz Rakovnika na čelu, ki je neumorno svirala, je odkorakalo kat. narodno dijaštvo skozi mesto pred Akademski dom, kjer je akademike pozdravil v imenu dijaškega pripravljalnega odbora za katoliški shod jurist Vatroslav Trautnik, povdarjajoč, da se morajo naša mlada srca zavedati katoliških idej in da morajo naše katoliške smernice prekvasiti Jugoslavijo.

Pred Akademskim domom je pozdravil povorko kat. dijaštva ljubljanski podžupan dr. Stanovnik, povdarjajoč, da ga posebno veseli, da more pozdraviti pred otvoritvijo V. kat. shoda katoliško dijaštvo v imenu mestnega zastopstva, v katerem imajo odločujoč vpliv možje, ki so pred 10 leti med tem dijaštvom rasli in trpeli. Kat. narodno dijaštvo je vsem dosedanjim kat. shodom dajalo poseben pečat. Tudi V. kat. shod bo v veliki meri določil organizatoričnemu in znanstvenemu delu našega dijaštva, ker bo vse delo V. kat. shoda prepojeno z dijaško maksimo: Z Bogom za narod! (Živahni živio-klici).

Med sviranjem godbe je dijaštvo nato odšlo v Akademski dom, kjer se nahaja njihova centralna pisarna.

Slavnostna številka »SOCIALNE MISLI«

bo lep in trajen spomin na V. SLOVENSKE KATOLIŠKE SHOD. — Vabimo vsakega udeleženca, da jo ob priliki katoliškega shoda kupi. — Cena znaša 10 dinarjev.

Spored V. Katoliškega shoda v Ljubljani

25. DO 28. AVGUSTA 1923.

SOBOTA, 25. AVGUSTA:

Ob 7. uri v stolnici sveta maša in skupno sv. obhajilo dijaštva.

Ob 9. uri zborovanje akademikov v Akademskem domu.

Ob 9. uri zborovanje srednješolk v čitalnici Jugoslovanske tiskarne.

Ob 9. uri zborovanje srednješolcev v dvorani Ljudskega doma.

Ob 9. uri v frančiškanski cerkvi sv. maša Slomškove zveze.

Ob 10. uri zborovanje Slomškove zveze v dvorani Mestnega doma.

Ob 14.30 uri manifestacijsko zborovanje dijaštva v dvorani Mestnega doma.

Ob 15.30 uri zborovanje kršč. socialnega delavstva v Ljudskem domu.

Ob 15.30 uri ženski kongres v dvorani Uniona.

Ob 18.30 uri »Pridi sveti Duh« v stolnici.

Ob 20. uri pozdravni večer kat. shoda v dvorani Uniona. (Priredi dijaštvo, poje »Ljubljana«, svira vojaška godba.)

NEDELJA, 26. AVGUSTA:

Ob 6. uri zbiranje udeležencev katoliškega shoda.

Ob 7. uri odhod k sveti maši v slovesnem sprevodu.

Ob 9.30 uri sveta maša na Kongresnem trgu (celebrant apost. nuncij Pellegrinetti). Pri sveti maši poje Pevska zveza sledeče pesmi: 1. Premrl: 8 maša, 2. Sattner: Z visokega prestola, 3. Hribar: Jezusa ljubim, 4. Jurkovič: Sv. Ciril in Metod. Po sv. maši skupna posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, pesem Posvetitev domovine (»Pojte hribi in doline«) in pesem »Povsod Bog«, blagoslov z Najsvetejšim.

Po službi božji manifestacijsko zborovanje istotam:

Nagovor predsednika pripravljalnega odbora.

Udanostni izjavi papežu in vladarju (predsednik slavnostnih zborovanj).

Pesmi: Papeška himna, Pravde Bog, Lepa naša domovina.

Slavnostni govor: Sreča in ponos katoliškega kristjana (dr. J. Breje).

Slavnostni govor: Versko-nravna obnova — cilj V. kat. shoda (dr. J. Leskovar).

Razhod po pesmi »Povsod Bog«.

Ob 14.30 uri pobožnost Marijinih družb v stolnici (dr. T. Klinar).

Ob 14.30 misijonska pobožnost v cerkvi Srca Jezusovega (Pav. Živortnik).

Ob 14.30 uri pobožnost III. reda v frančiškanski cerkvi (dr. P. Guido Rant).

Ob 14.30 uri slavnost evh. Srca Jezusovega v cerkvi sv. Jožefa (P. Žužek).

Ob 14.30 uri pobožnost Apostolstva sv. Cirila in Metoda v cerkvi sv. Jakoba (dr. A. Merhar).

Ob 14.30 uri dijaške večernice v cerkvi pri uršulinkah (Fr. Finžgar).

Ob 14.30 uri pobožnost vojakov iz svetovne vojne v cerkvi sv. Petra (bivši kurat Bonač).

Ob 14.30 uri pobožnost salezijanskih sotrudnikov na Rakovniku (D. J. Valjavec).

Ob 16. uri orlovska prireditve v Stadionu.

Ob 19. uri zborovanje rokodelcev v Rokodelskem domu.

Ob 20. uri oratorij Vnebovzetje Marijino v dvorani Uniona (poje »Ljubljana«, svira orkester Dravske div.).

PONEDELJEK, 27. AVGUSTA:

Ob 7. uri v stolnici cerkveni govor: Katoliška reforma src (dr. M. Opeka).

Ob 7.30 v stolnici pontifikalna sveta maša (nadškof dr. A. Bauer).

Ob 8.30 uri zborovanje šolskega odseka v dvorani Uniona:

1. Splošne zahteve glede šol (dr. I. Samsa).

2. O osnovnih šolah (Fort. Lužar).

3. O meščanskih šolah (Rud. Pečjak).

4. O srednjih šolah (Josip Osana).

5. O skrbi za šolsko mladino izven šole (I. Dolenc).

6. O ustanovitvi društva »Krščanska šola« (Ign. Nadrah).

Ob 8.30 uri zborovanje odseka za Narodno prosveto v Ljudskem domu:

1. Naše dosedanje prosvetno delo ter cilji in metode za bodočnost (dr. K. Capuder).

2. Mladinske organizacije (Fr. Zabret).

3. O ljudskih odrih (N. Velikonja).

4. Državljanska vzgoja v naših organizacijah (Ev. Jarc).

5. Osrednji prosvetni dom (dr. J. Puntar).

Ob 8.30 uri zborovanje odseka za leposlovje, znanost in umetnost v dvorani Akademskega doma:

1. O umetnosti (dr. Fr. Stelč).

2. O domači zgodovini in vodstvu arhivov (msgr. V. Steska).

3. O znanstvu (dr. Fr. Lukman).

4. O časnikarstvu in kolportazi (Fr. Smodej).

5. O leposlovju (dr. J. Lovrenčič).

6. O glasbi (dr. Fr. Kimovec).

Ob 9. uri Obrtniško zborovanje v Rokodelskem domu.

Ob 14. uri Misijonsko zborovanje v Deželnem muzeju.

Ob 14. uri zborovanje voditeljev III. reda v dvorani pri frančiškanih.

Ob 14. uri sestanek delegatov Slov. kršč. socialne zveze v Akademskem domu.

Ob 14. uri občni zbor Pevske zveze v Ljudskem domu.

Ob 15. uri zborovanje voditeljev in odbornikov III. reda v dvorani pri frančiškanih.

Ob 15. uri zborovanje katehetov v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne.

Ob 15. uri zborovanje Marijinih družb v Rokodelskem domu.

Ob 15. uri občni zbor Vzájemnosti v semeniški dvorani.

Ob 16. uri slavnostno zborovanje v dvorani Uniona:

1. Veličastvo katoliške cerkve (dr. A. Medved).

2. Šolsko vprašanje (I. Mazovec).

3. Mladinske organizacije (dr. Josip Basaj).

4. Narodna in državljanska vzgoja (dr. A. Veble).

Nagovor lav. knezoškofa dr. Andr. Karlina.

Ob 20. uri Predavanje francoskih akademikov (v franc. jeziku) v Akademskem domu.

TOREK, 28. AVGUSTA:

Ob 7. uri v stolnici cerkveni govor: Božje Srce Jezusovo (dr. I. Tomažič).

Ob 7.30 uri pontifikalna sv. maša v stolnici (nadškof dr. I. Šarič).

Ob 8.30 uri zborovanje odseka za versko življenje in nravni prerod v dvorani Uniona:

1. Naloge versko-nravne obnove (dr. J. Srebrnič).

2. Skrb za inteligenco (dr. P. G. Rant).

3. Katoliška diaspora u Jugoslaviji (msgr. V. Wagner).

4. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda (dr. A. Snoj).

5. Dobrodelnost s posebnim ozirom na mladinske domove (Fr. Lavtižar).

6. Duhovne vaje (p. Tome).

Ob 8.30 uri zborovanje odseka za cerkveno-politična, politična in narodna vprašanja v dvorani Akademskega doma:

1. Politično udejstvovanje katoličanov (dr. J. Jeraj).

2. Cerkev in država (dr. G. Rožman).

3. Naše razmerje do pravoslavja (dr. Fr. Grivec).

4. Mednarodna politika (Viktor Korošec).

5. Mednarodni stiki med katoličani (dr. L. Ehrlich).

Ob 8.30 uri zborovanje socialnega odseka v dvorani Ljudskega doma:

1. O družini in o ženskem vprašanju (dr. A. Breclj).

2. O socialnih strujah (dr. p. Tominec).

3. Kapitalizem in krščanstvo (dr. J. Ujčič).

4. Delo in kapital (dr. A. Ušeničnik).

5. Socialni sloji in krščanska načela (dr. J. Mohorič).

6. Zadrudništvo in gospodarstvo (dr. J. Basaj).

Ob 14. uri zborovanje Apostolstva sv. Cirila in Metoda v semeniški dvorani.

Ob 14. uri Občni zbor Leonove družbe v Akademskem domu.

Ob 14. uri Občni zbor Svete vojske v dvorani pri jezuitih.

Ob 14. uri zborovanje Vincencijeve družbe vseh konferenc v dvorani Rokodelskega doma.

Ob 14. uri zborovanje salezijanskega sotrudništva na Rakovniku.

Ob 16. uri slavnostno zborovanje v dvorani Uniona:

1. Sodobni socialni razvoj in krščanstvo (dr. A. Ušeničnik).

2. Obnova družinskega življenja (dr. A. Breclj).

3. Delo za treznost (dr. Fr. Kovačič).

4. Verska misel v javnosti (dr. M. Lavrenčič).

Nagovor ljubljanskega knezoškofa dr. A. B. Jegliča.

Ob 19.30 uri v stolnici zahvalni blagoslov.

Ob 20. uri zaključni večer v dvorani Uniona (priredi akademično starešinstvo, svira vojaška godba).

SREDA, 29. AVGUSTA:

Ob 7. uri v stolnici slovesni rekvjem za umrle udeležence prvih štirih katoliških shodov.

Zbirališča za udeležence manifestacijskega sprevoda

V NEDELJO 26. AVGUSTA.

Splošna navodila: Ker se mora sprevod brezpogojno pričeti razvijati točno ob sedmih zjutraj morajo biti vse korporacije, ki prenočujejo v Ljubljani točno ob pol 7. uri najkasneje na svojih zbirališčih, da jih je mogoče aranžirati, urediti in uvrstiti po programu v sprevod. Udeležence, ki prihajajo z zgodnjimi jutranjimi vlaki bodo reditelji sprejeli na kolodvorih in jih peljali na prostor, kjer se bodo lahko odpočili in čakali, da pridejo na vrsto za sprevod. Tudi te grupe naj skrbno, da bodo zgodaj zjutraj na zbirališču, da bodo reditelji razbremenjeni in se lahko posvetili tistim udeležencem, ki prihajajo z zadnjimi vlaki. Oddelki, ki pridejo v Ljubljano z vlaki šele po peti uri, bodo po navodilu rediteljev korakali naravnost na zbirališča, oziroma prav zadnji kar v sprevod. Župnijski pripravljalni odbori v ljubljanski okolici naj sigurno poskrbe, da bodo njihovi udeleženci pravočasno v Ljubljani. Oni, ki prihajate v Ljubljano na vozovih, pa ne mislite iti z vozovi v sprevod pustite vozove izven mesta v predmestjih in okoliških vaseh in pridite peš na zbirališče, ker so nam vozovi v veliko nadlego. Zlasti prosimo jezdece, kolesarje in narodne noše, da so zgodaj že ob šestih na svojih zbirališčih, ker je za te treba več dela in tasa za dobro razporeditev. Upoštevajte, da imamo rediteljev premalo in bodo mnogi zaposleni na več mestih. Le če bo vsaka grupa točno izpolnjevala navodila bo mogoče sprevod točno in pravilno razvijati. Zbirališča so določena takole:

Fanfaristi v Gledališki ulici pred novo palačo Trboveljske premogokopne družbe.

Konjeniki, ki bodo nosili prve zastave v Gledališki ulici pred palačo Trboveljske premogokopne družbe za fanfaristi v smeri proti Aleksandrovi ulici.

Gostje: Francozi, Čehoslovaki, Hrvatji pred opernim gledališčem v Gledališki ulici.

Ameriški in westfalski Slovenci na Aleksandrovi cesti od poslopja Trboveljske premogokopne družbe do Bleiweissove ceste.

Konjeniki v narodnih nošah v Gajevi ulici od Tomanove ulice do Dunajske ceste za palačo Ljubljanske kreditne banke.

Zastave osrednjih organizacij in zastave iz Ljubljane na Aleksandrovi cesti ob ograji vrta opernega gledališča.

Jugoslovanski klub pred opernim gledališčem.

Zastopstva centralnih organizacij ljubljanskih za omenjenimi zastavami na Aleksandrovi cesti v smeri proti Dunajski cesti.

Krekova mladina priključi na zastopstva centralnih organizacij na Aleksandrovi cesti in zavije po potrebi levo na Bleiweissovo cesto proti muzeju.

Slomškova zveza za Krekovo mladino ob ograji Piccolijeve vile na Bleiweissovi cesti.

Jugoslovanska Obrtna zveza na Bleiweissovi cesti za Slomškovo zvezo.

Skupina rokodelskih pomočnikov se postavi in uredi na Tomanovi ulici od prve državne gimnazije do Aleksandrove ceste.

Vse narodne noše iz Ljubljane in ljubljanskih fara se zbirajo ob Aleksandrovi cesti pred Narodnim domom.

Dijakinje na Bleiweissovi cesti ob ograji deželne muzeja.

Dijaki v Šubičevi ulici pred poslopjem policijskega ravnateljstva.

Akademiki in bogoslovci na čelu v Šubičevi ulici med deželni muzej in poslopjem policijskega ravnateljstva.

Slov. katol. akad. starešinstvo na vrtu deželne muzeja za akademiki.

Orli prikorakajo na Bleiweissovo cesto od prelaza Dunajske ceste čez železnico

proti Aleksandrovi cesti in se urejajo na tem delu Bleiweissove ceste (od Zidarjeve hiše do Aleksandrove ceste v dveh kolenah na obeh straneh Bleiweissove ceste).

Korošci in Prekmurci na Bleiweissovi cesti od Šubičeve do Nunske ulice.

Štajerske dekanije na Bleiweissovi cesti priključi na Prekmurce in zavijejo v Erjavčovo cesto. Dekanije se zbirajo v vrstnem redu kakor gredo v sprevodu, tako, da je skupina zastav osrednjih in mariborskih organizacij takoj za Prekmurci in za zastavami dekanije, ki pride v sprevod prva na vrsto.

Kolesarji v Levstikovi ulici od Trubarjevega parka do Mladike.

Jeruzalemski in Lurški romarji imajo zbirališče v podaljšku Knafljeve ulice od Bleiweissove ceste do železniške proge.

Ljubljanačani v podaljšku Pražakove ulice za Gospodarsko zvezo v smeri proti Dunajski cesti. Marijine družbe ljubljanske se zbirajo istotam.

Ljubljanski občinski zastop pred Zadružno zvezo na Dunajski cesti.

Dekanije Ljubljanska okolica se razvršča v Slomškovi in Pražakovi ulici od cerkve sv. Srca Jezusovega do Zadružne zveze v smeri proti Dunajski cesti. Vse zastave iz te dekanije se zbirajo v Pražakovi ulici za Zadružno zvezo.

Požarne brambe na Dunajski cesti od Gospodarske zveze do Vzemne zavarovalnice.

Orlice v Knafljevi ulici od Selenburgove do Bleiweissove ceste v smeri proti Bleiweissovi cesti.

Školjeloška dekanija v Simon Gregorčičevi ulici od Bleiweissove ceste do Gradišča v smeri proti Bleiweissovi cesti.

Kranj v Cigaletovi ulici za poslopjem deželne sodišča.

Radovljica na Gosposvetki cesti od kavarne Evropa do Bleiweissove ceste v smeri proti Bleiweissovi cesti.

Moravce na Gosposvetki cesti pred pravoslavno cerkvijo do Bleiweissove ceste v smeri proti Bleiweissovi cesti.

Kamnik izstopi na državnem kolodvoru in se zbirajo in urejajo na Celovski cesti ob prostorih velesojna.

Kočevje v Simon Gregorčičevi ulici za školjeloško dekanijo dalje proti Gradišču.

Trebnje na Gradišču od Simon Gregorčičeve do Rimske ceste v smeri proti Gregorčičevi.

Ribnica na Bleiweissovi cesti od poslopja deželne vlade do Rimske ceste.

Novo mesto na Rimski cesti od Križišča za Bleiweissove do Igriške ulice v smeri proti Bleiweissovi.

Semič na Rimski cesti za novomeško dekanijo.

Žužemberk na Rimski cesti za semiško dekanijo.

Šmarje na Rimski cesti za žužemberško dekanijo.

Leskovec na Miklošičevi cesti do Pražakove ulice v smeri proti glavnemu kolodvoru.

Vrhnika na Tržaški cesti ob tobačni tovarni.

Cerknica na Erjavčevi cesti od Bleiweissove ceste do šole na Vrtači.

Litija na Dunajski cesti nasproti požarnih bram od Zadružne zveze do Trdinove ulice v smeri proti železniškemu prelazu na Dunajski cesti.

Vse godbe se zbirajo v Knezovi ulici in na dvorišču prve državne gimnazije, le po potrebi bodo dodeljene na posamezna zbirališča.

Vozovi s pejskimi zbori se zbirajo v Kolizejski ulici, dohod iz Gosposvetke ceste po Knezovi ulici.

Pripravljalni odbori, župnijski in dekanijski reditelji! Izrežite ta razpored iz časopisa in ga imejte vedno pri sebi. Poučite udeležence že med vožnjo, kje je vaše zbirališče.

PRVA GLAVA.

Sprevod otvori fanfara. Za njo nosita jezdece papeško in državno zastavo. Slede jezdeci s slovensko, hrvatsko in srbsko trobojko.

Gostje: Francozi, Čehoslovaki, Hrvat, je, amerikanski in westfalski Slovenci s svojimi zastavami.

Skupina konjenikov v narodnih nošah (50).

Skupina zastav naših osrednjih organizacij in zastave ljubljanskih posvetnih društev z zastavo SKSZ na čelu.

Za zastavami godba Mladinskega doma na Kodeljevem (Dolinar).

Predstavniki naših političnih, prosvetnih, stanovskih in gospodarskih združenj z Jugoslovanskim klubom na čelu. Pred Jugoslovanskim klubom gre skupina belooblečenih dekle s slovenskimi zastavicami, za klubom skupina dečkov z zastavicami. Ostala zastopstva slede po temle redu: SLS, SKSZ, Zenska zveza, Županska zveza, Pevska zveza, Kmetska zveza, Delavska zveza, Strokovna zveza, Obrtna zveza in Društvo rokodelskih pomočnikov, Ljudski oder, Krekova mladina, Slomškova zveza itd.

Slov. katoliško akademsko starešinstvo, Slov. kat. akademsko društva, Danica, Zarja, Borba itd., dijakinje in dijaki.

Gruča ženskih in moških narodnih noš zaključuje ta prvi oddelek sprevoda. Vsi udeleženci tega oddelka korakajo v četverstopih, le dijaštvo v šesterostopih.

Orli

korakajo v šesterostopih v 23 predelkih. Orlovski del otvori orlovska fanfara, sledi konjenica, podzvezna zastava, pehota. Orle spremlja več godb. Poleg tega bodo posamezni oddelki med sprevodom popevali orlovske koračnice. Vsa podrobna navodila so dobili odseki potom okrožnic.

Lavantinska škofija.

Za Orli sledi skupina zastav osrednjih organizacij lavantinske škofije in mariborskih prosvet. Pred dekanijami lavantinske škofije gredo še koroški in prekmurški Slovenci.

Za temi se razporede dekanije lavantinske škofije po abecednem redu. Vsaka dekanija pa je urejena takole: na čelu skupina zastav vseh organizacij v dekaniji, razen zastav Marijinih družb, ki nosijo vsaka svojo zastavo pri svojem odelku. Za zastavami župani in občinski svetovalci iz občin v dekaniji. Nato slede: ženske narodne noše, moške narodne noše, Marijine družbe: ženske, moške, dekleške, fantovske; apostolstvo mož in druge verske organizacije, duhovniki in redovniki, dekleta, možje, žene, fantje.

DRUGA GLAVA.

Biciklisti enako oblečeni na lepo okrašeni kolesih, konjeniki v narodnih nošah. Jeruzalemski in lurski romarji s svojimi znaki.

Zastave iz dekanije ljubljanska okolica.

Zastopstvo mestne občine ljubljanske, župani in občinski zastopi iz občin dekanije ljubljanska okolica.

Nato ostali udeleženci iz Ljubljane in dekanije ljubljanska okolica in sicer: ženske narodne noše, moške narodne noše, Marijine družbe z zastavami, druge verske in cerkvene organizacije z znaki, duhovniki, dekleta, možje, žene, fantje.

Skupina konjenikov v narodnih nošah, požarne brambe.

Orlice

korakajo v 22 predelkih v šesterostopih. Vsa navodila so prejeli krožki v okrožnicah. Prosimo, da se navodil točno drže. Med Orlicami godbi z Jesenic in Domžal.

Orlovski vestnik.

NASTANITEV ORLOV PO OKROŽJIH.

III. mestna ljudska šola (Vrtača, Erjavčeva cesta):

Hišna številka 19 levo: Ljutomersko, Prekmursko, Šmarsko, Koroško, Belokranjsko, Ptujsko, Konjiško, Krško okrožje.

Hišna številka 21 desno: Staroškro, Novomeško, Ribniško, Mariborsko, Trboveljsko, Ljubljansko okrožje.

I. drž. gimnazija (poleg Narodnega doma): Kamniško, Trebanjsko, Krekovo, Vrhnjsko, Kranjsko, Savinjsko, Celjsko, Triglavsko okrožje.

Tekmovalci in sodniki v telovadnici I. drž. gimnazije.

Listki za prehrano ter vstopnice za orlovsko akademijo se bodo oddajali v kuvertah odsekovnim zastopnikom v soboto dopoldan v pisarni OP, od 12.—3 pa na Primorju nasproti Stadiona. V kolikor so vstopnice že bile razprodane, ko je došla prijavnica, se denar vrne po katoliškem shodu, oziroma se na željo vračuna na članarino. Listki za prehrano se lahko kupijo še na Stadionu.

Darila za prvenstvo, vrsto in peterboj so razstavljena v Jugoslovanski knjigarni.

Orli kolesarji ne tvorijo posebnega oddelka. Zato vsi pri sprevodu k svojemu okrožju.

Dekanije ljubljanske škofije po temle redu: Škofja Loka, Kočevje, Trebnje, Ribnica, Kranj, Litija, Cerknica, Novo mesto, Semič, Žužemberk, Radovljica, Moravče, Vrhnika, Šmarje, Leskovec, Kamnik. Vsa dekanija zase je razvrščena tako kakor dekanije lavantinske škofije.

Med posameznimi oddelki in skupinami bodo porazdeljene godbe, ki jih je do sedaj priglasihih 14. Da bo sprevod živahnejši, bodo mnoge dekanije spremljali pejski zbori na umetniško okrašenih vozovih. Sprevod zaključijo oddelek konjenikov v narodnih nošah.

RAZVRSTITEV MANIFESTANTOV K SLUŽBI BOŽJI NA KONGRESNEM TRGU.

Ko sprevod dospje po Selenburgovi ulici pred Zvezdo, zavije ob kavarni Zvezda. Konsumnem društvu in Filharmoniji. Kongresni trg.

Vsi konjeniki in vsi vozovi gredo na ravnost po Gosposki ulici okoli univerze (deželne dvorce) v Vegovo ulico, kje obstanejo v vrsti drug za drugim, tako da so vozovi v dveh vrstah, ostali del ceste pa zavzemajo konjeniki.

Zastave bodo razvrščene ob obeh dolžnih straneh Kongresnega trga, počeni približno 40 m od oltarja.

Godbe korakajo na čelu svojih oddelkov na Kongresni trg in nato odstopijo v drevedno Zvezdo.

Gostje korakajo pred oltar, kjer imajo bodo odkazana mesta. Istotako predstavljajo posameznih večjih organizacij, Slomškova Zveza, Kat. akad. starešinstvo, dijaštvo in narodne noše, ki zaključujejo prvi del sprevoda.

Orli. Ko prikorakajo Orli na Kongresni trg, se razdele tako, da zavzame prvi enajst oddelkov pas od početka zastav do univerze, druga kolona pa simetričen prostor v isti višini na desni strani trga. Vsa pas je oddaljen od trotoarja, oziroma ograja je po 4 m.

Orlice zavzamejo prostor med orlovskima kolonama sredi trga.

Duhovniki, župani in narodne noše stopajo iz sprevoda na mestu, kjer zavije sprevod v Selenburgovo ulico pred kavarno Zvezda in se po navodilih rediteljev vrste pred oltarjem tako, da prvi pas preko trga tvorijo duhovniki, drugega župani, tretja narodne noše, ženske, moški.

Ostali udeleženci iz lavantinske škofije izpopolnijo prazen prostor, ki je nastal med levim oddelkom Orlov in poslopji ob Kongresnem trgu.

Ostali udeleženci iz ljubljanske škofije se razvrste med Orli in Orlicami ter Orlice in ograjo ob Zvezdi.

Požarne brambe zastavijo dohod na Kongresni trg in izpopolnijo spodnji prostor pred Filharmonijo.

Biciklisti se razpostavijo v Zvezdi po navodilih rediteljev.

Prosimo vse pripravljalne odbore in organizacije, da pouče svoje članstvo in udeležence o tej razporeditvi, da bo vzdrževanje reda tem bolj olajšano. Dostop v Zvezdo in Kongresni trg bo od jutra do opoldne zaprt, da bodo vsi udeleženci sprevoda mogli dobiti primerne prostore.

Pridite v obilnem številu v narodnih nošah. Narodne noše bodo najbližje oltarju in govorniškega odra.

Fantje pridite na konjih, da povzdigne te sijaj manifestacije!

Kolesarji! Okrasite kolesa z enakobarvnim cvetjem in zastavicami in pridite na kolesi. Vsi kolesarji naj bodo enako oblečeni in sicer temne hlače, belo majico brez pokrivala in suknjiča.

Gasilci pridite v uniformah, ker nastopate skupno v posebnem oddelku!

Orli-konjeniki dobe opremo za konje v Ljubljani. Biti morajo brezpogojno v soboto ob pol 4. na Medijatovem dvorišču blizu kavarne Evropa na Dunajski cesti. O tam odkorakajo skupno k vaji. Vsak konjenik mora imeti jahalne hlače, škornje ali vsaj črne usnjate gamaše in otroga. Kdor ima šabrako, naj jo prinese s seboj. K skušnji naj pridejo orlovski konjeniki in ne oni v narodni noši.

Orli-trobentači imajo kratko skušnjo v soboto ob 2. uri popoldne na Primorju nasproti Stadiona.

Tekme. Danes ob 6. uri se prične na Stadionu tekme za prvenstvo, v višjem oddelku, v peterboju in lahki atletiki. Obetajo biti zelo zanimive, ker je priglasihih skoro 200 tekmovalcev. Kot sodniki figurirajo izkušeni telovadci, ki so že večkrat tekmovali pri mednarodnih tekmah.

Prehrana za Orle in Orlice bo na dvorišču Gospodarske zveze. Tam se bo dobila tudi kava, čaj in brezalkoholne pijače.

Vsi telovadci in telovadkinje morajo biti ob pol 2. na Stadionu.

Vseh napovedanih ur se točno držite O. P.

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani skem domu bo odprta danes do 8. ure zvečer in jutri v nedeljo od 12. do 3. ure popoldne.

Manifestacijski sprevod katoliškega shoda

DNE 26. AVGUSTA 1923.

Nedelja, 26. avgusta je posvečena manifestaciji. Veliko število priglasihih kaže, da bo ta manifestacija ogromna.

Ob štirih dado trije strelji z ljubljanskega gradu znamenje za budnico. Nato sledi polurno pritrkavanje po vseh ljubljanskih cerkvah. Ob petih zjutraj budnica s tremi godbami.

Ob šestih zjutraj se prične zbiranje udeležencev. — Ze danes pa prosimo, da so vse skupine, ki bodo v noči od sobote 25. na nedeljo 26. bivale v Ljubljani, najkasneje do pol sedmih urejene vsaka na svojem zbirališču. Dekanija ljubljanska okolica mora biti na svojem mestu najkasneje do tri četrt na sedem.

Ob sedmih zjutraj se začne razvijati sprevod, ki bo po dosedanjih prijavah štel nad 40.000 manifestantov. Sprevod se pomika od opernega gledališča, po Aleksandrovi, Dunajski, Sodni ulici preko Kolodvorske po Komenskega in Resljevi cesti po Zmajevem mostu in Kopitarjevi ulici mimo Vodnikovega spomenika, stolnice, po Štritarjevi ulici čez frančiškanski most v Prešernovo in Selenburgovo ulico ob Zvezdi, konsumnem društvu in Filharmoniji na Kongresni trg.

Sprevod je razdeljen tako-le: prva glava, Orli, lavantinska škofija; druga glava, Orlice, ljubljanska škofija.

Današnji sprejem.

ZASTOPSTVO VLADE NA KAT. SHODU.

Danes ob 10.42 popoldne se pripelejo na glavni kolodvor v Ljubljano namestnik min. predsednika železn. minister dr. Velizar Janković, minister ver. dr. Vojeslav Janić ter načelnik v ministrstvu ver. dr. Lanevič. Sprejema na kolodvoru se udeležijo ljubljanski škof dr. Jeglič, veliki župan dr. Lukšan, zastopnik vojne oblasti, pripravljali odbor kat. shoda in zastopniki organizacij. Po sprejemu se bo razvil sprevod a godbo dravske divizije na čelu po Miklošičevi cesti do vladne palače. Dr. Velizar Janković bo stanoval v vladni palači, dr. Vojeslav Janić pa bo gost ljubljanskega škofa.

PRIHOD HRVATOV V LJUBLJANO

Danes ob 2. uri popoldne se pripelejo na glavni kolodvor okrog 500 Hrvatov. Sprejme jih pripravljali odbor in zastopniki organizacij. Spreved se razvije z godbo na čelu po Miklošičevi cesti do Unione, odkoder odidejo hrvatski gostje na odkazana jim stanovanja.

PRIHOD JUGOSLOVANSKIH ŠKOFOV.

Z Brzovlakom ob 4.40 popoldne dosepejo v Ljubljano na glavni kolodvor nadškofje in škofje Jugoslavije. Na kolodvoru jih počakajo ljubljanski škof dr. Jeglič, pripravljali odbor kat. shoda in zastopniki organizacij. Kat. organizacije in ženstvo v narodnih nošah se zbirajo na Vodnikovem trgu in odidejo ob 4. uri z godbo Mladinskega doma (Dolinar) na kolodvor. Po pozdravu bodo spremljale organizacije in občinstvo škofo do škofijskega dvorca, kjer bo razhod.

Slovensko glasbeno društvo »LJUBLJANA«

OB PRILIKI V. KATOLISKEGA SHODA
v NEDELJO 26. in PONEDELJEK 27. avgusta,
obakrat ob 8. uri zvečer v veliki dvorani
hotela »UNION«

PRVI SLOVENSKI ORATORIJ V 3 DELIH
»ASSUMPTIO B. M. V.«
(VNEBOVZETJE B. M. D.)

Za samospeve, zbor in orkester zložil p. Hug.
SATNER — Besede dr. M. OPEKOVE

Sodelujejo: p. K. KOLB iz Zagreba, bas;
člana zbora: gospa AM. BAJUK, sopran —
in FR. SMODEJ, tenor. — Društveni pevski
zbor in popolni orkester Drav. diviz. oblasti.

KONCERT VODI DRUŠTVENI PEVOVODJA
PROF. M. BAJUK.

CENE SEDEZEM: 25, 20, 15 in 10 Din; STO-
LISEM: 5 Din, vojak in dijak 3 Din.

Predprodaja vstopnic in besedila v trafiki
»UNION«.

Prireditve ob priliki katol. shoda.

ORLOVSKA AKADEMIJA.

V soboto zvečer ob 8. se vrši v Dram-
skem gledališču orlovska akademija.

LJUDSKI ODER.

»Pasijon« ali »Kristusovo trpljenje in smrt« se bo uprizoril ob priliki Katoliškega shoda v večjem obsegu, kakor se je o Veliki noči. Nastopilo bo nad 120 oseb. Za one, ki odhajajo že zvečer v nedeljo, je namenjena nedeljska popoldanska predstava, ki se začne ob 4. uri popoldne in se konča ob 7. uri zvečer. Druge predstave so v soboto, nedeljo in ponedeljek ob 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic vsak dan od 10. do 12. ure popoldan in od 4. do 7. ure popoldan, v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom).

JAVNA TELOVADBA ORLOV.

V nedeljo ob 4. popoldne se vrši na Stadionu ob Dunajski cesti javna telovadba Orlov in Orlic.

GOSTJE IN PRIREDITVE KAT. SHODA.

Za prireditve ob času kat. shoda, t. j. prireditve v dramskem in opernem gledališču, koncerte »Ljubljane« v Unionu in predstave v Ljudskem domu je pripravljali odbor za odlične goste rezerviral več sedežev. Naročila sprejema

centralna informacijska pisarna v Akademskem domu najkasneje do 2 uri pred vsako predstavo. Toliko v opozorilo zlasti onim, ki so v stiku z odličnimi zunanjimi gosti.

Pisarne katoliškega shoda.

PREDSEDSTVO PRIPRAVLJALNEGA ODBORA:

Dunajska cesta št. 38. — Telefon št. 21.

CENTRALNA INFORMACIJSKA PISARNA
Miklošičeva cesta št. 5. — Telefon št. 156.

KOLODVORSKA INFORMACIJSKA PISARNA:

Južni kolodvor. — Telefon št. 725.

STANOVANJSKA KOMISIJA:

Gospodarska zveza, Dunajska cesta št. 29.
Telefon št. 137.

REDITELJSKA KOMISIJA:

Jugoslovanska tiskarna. — Telefon št. 549.

V nedeljo dopoldne je rediteljska pisarna:

Operno gledališče. — Telefon št. 231.

PREHRANJEVALNA KOMISIJA:

Gospodarska zveza, Dunajska cesta št. 29.
Telefon št. 137.

OKRAŠEVALNA KOMISIJA:

Gospodarska zveza, Dunajska cesta št. 29.
Telefon št. 137.

GLAVNA SANITETNA POSTAJA:

Hotel »Union«. — Telefon št. 26.

DIJASKI PRIPRAVLJALNI ODBOR:

Akademski dom, Miklošičeva cesta 5.

Opomba. Ta seznam je definitivni. Predsedstvo naj se obiskuje le v važnih zadevah, drugače daje informacije Centralna informacijska pisarna. Tam se prodajajo tudi sporedi in vozni redi ter se bo vršilo žigosanje izkaznic. — Vsakemu udeležencu katoliškega shoda so pisarne za vse informacije na razpolago.

Referentom v odsekih V. katol. shoda.

Gg. referenti v posameznih odsekih se naprošajo, da sestavijo kratke izvlečke svojih poročil v svrhu objave v časopisu.

Jubilejni škofov ornat.

Najkrasnejše umetniško delo v stroki vezilstva — škofa Jegliča jubilejni ornat, je izvršen in bo v soboto, nedeljo, ponedeljek in torek razstavljen v Alojzije višči in sicer: vse dneve od 8—12 in od 14—18; v nedeljo pa od 13—18. Vstopnine ni. Prostovoljni darovi se sprejemajo, ker vsa vsota za stroške še ni zbrana. Nihče naj ne zamudi ogledati si to krasno delo.

Rudarska stavka.

Stavka rudarjev stopa v odločilni štadij. Posebno se to opaza po časopisnih poročilih. »Jutranje Novosti« poročajo, da je skoro popolnoma upostavljen obrat in da bodo radikalni posredovali. »Jutro« prinaša dopis trboveljske premogokopne družbe, katerega je ista že tudi v obliki letaka servirala javnosti. V tem letaku pravi med drugim, da je zaposlenih že 2000 rudarjev (stavkokazov) in da se producira toliko in toliko premoga. Te in slične vesti pa se spravljajo v svet samo, da bi javnost odvrnila od prave smeri in jo prepričali, kakšna ubožica je trboveljska premogokopna družba.

Res pa je: V vseh revirjih je stavka še popolna, razen par izjem; lahko je mogoče, da je zaposlenih 2000 oseb, ali med temi je prav malo pravih rudarjev. V potrdilo temu zadostuje, če povemo, da je družba spravila v Kočevju in Trbovljah na delo vse paznike, predelavce, poduradnike, ženske (postreškinje), hlapce in celo nekaj otrok. Če se pomisli, da ima družba zaposlenih 9000 delavcev, potem je tudi jasno, da mora biti dokaj paznikov, poduradnikov itd.

In vlada? Ministrstvo za šume in rude je obljubilo dati nalog rudarskemu glavarstvu, da takoj skliče pogajanja. Dana je bila beseda in — snedena. Ali vlada ni dolžna skrbeti za vse državljane? V vsaki moderni državi da, ali pri nas se vidi, da je vlada samo za kapitaliste.

Posebno pa bi poudarili: Že v Zagrebu se je na shodu očitalo vladi, da je na družbi zainteresirana, da vrže ta sum od sebe, naj pokaže z dejanji ter izvrši pritisk na trboveljsko premogokopno družbo, da ugodni delavskim zahtevam, v nasprotnem slučaju bomo uverjeni, da je očitek dejstvo.

Javnost pa opozarjamo, da ne naseda na razna poročila, kot je dopis družbe in letak ali kot je poročilo »Pravde« in »Narodac«, ki poročata, da je stavka politična. Stavka je popolnoma gospodarskega značaja in je stanje posebno v Trbovljah danes bolj ugodno kot je bilo pred tednom. Rudarji bodo vztrajali, vlada pa naj stori svojo socialno dolžnost!

Udeležencem katol. shoda!

V dneh katoliškega shoda bo »Slovenska Straža«, naše narodno-obrambno društvo, prodajala razglednice po stojnicah in pred vhodi zborovalnih dvoran. Prosimo vse udeležence katoliškega shoda, da kupujejo te razglednice, katerih čisti dobiček je namenjen našim bratom. — »Slovenska Straža«.

Dnevne novice.

— Rojstni dan romunskega kralja. Romunski kralj Ferdinand je slavil včeraj svoj rojstni dan na Bledu. Slovesnost se je izvršila v blejski župni cerkvi. Navzoča je bila romunska kraljeva družina, kraljica, prestolonaslednik in dve hčerki. Tudi Nj. Vel. kralj Aleksander se je slovesnosti udeležil.

— Dve umetniški razglednici za katoliški shod je narisala ga Helena Vurnik. Ena kaže mogočno drevo, ki raste iz korenin katoliškega shoda in rodi polno zlatih sadov v življenju slovenskega naroda, kakor se je svetopisemsko gorčično zrno razrastlo v mogočno drevo. — Druga, ki bo večini še bolj k srcu govorila, kaže čudno-nežno krščansko devico, ki v zvezdnati noči stopa v katacombe. V levici drži lepo starokrščansko svetilko s simboličnim znamenjem Kristusovim, z levico pa skrbno varuje plamenček, da ga strupene nočne sappe ne zamore — nam v znamenje in opomin, da varujemo luč žive vere, ki jo je v naših središčih prizgal Kristus po evangelijski besedi: Dokler imate luč, verujte v luč, da boste otroci luči. — Razglednici bosta vsakemu udeležencu katoliškega shoda najlepši spomin, tem pa, ki se shoda ne morejo udeležiti najlepše nadomestilo in veden opomin: »Bodite otroci luči, čuvajte luč vere, ki jo je Kristus zanetil v vaših središčih!«

— Občni zbor Leonove družbe. Kakor je bilo že objavljeno v »Času« se vrši občni zbor Leonove družbe v torek, dne 28. avg. ob 2. pop. v Akademskem domu. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitev 7 novih odbornikov. 5. Izprememba pravil. 6. Slučajnosti. K občenemu zboru so iskreno vabljeni vsi člani in prijatelji Leonove družbe. — Odbor.

— Službena pragmatika uradnikov okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. V sredo smo v našem listu javili, da je minister za socialno politiko službeno pragmatiko za uradnike okrožnega urada že potrdil, ter dostavil, da je osrednji urad v Zagrebu pritisnil pri tej priliki slovenske uradnike ob steno. O tej zadevi smo še nadalje izvedeli, da je poročilo »Slovenca« bilo popolnoma točno. Boj za pragmatiko je trajal skoro eno leto. Da ni bila potrjena pragmatika že prej, so zakrivila razni intriganti, ki so imeli in žalibog še imajo svoje pomagace tudi med Slovenci. Že pred meseci bi se bila morala izvesti razvrstitve slovenskih uradnikov v nove plačilne razrede, katere je bil minister predhodno odobril. Ljubljansko ravnateljstvo je izvedlo uvrstitev s soglasnim sklepom, Zagreb pa je na migljaj »od nekega rekel: Jok, ne boš! V Zagrebu so soglasni sklep ljubljanskega ravnateljstva na kratko razveljavili, ker so bili mnenja, da so slovenski uradniki že sedaj predobro plačani! Razvil se je zanimiv dvoboj, v katerem se je pokazalo, da si ljubljansko ravnateljstvo ne da kar tako kratiti svojih avtonomnih pravic in na predlog inž. Šukljeta se je soglasno sklenilo, da vzdržuje svoj prvotni sklep v cellem obsegu in pooblastilo ožji upravni odbor, da ta sklep revidira in utemelji. Upravni odbor je sklep ravnateljstva v cellem obsegu potrdil in ga v podrobnostih še izboljšal v prid uradnikov. Osrednji urad v Zagrebu pa je razveljavil tudi ta sklep. Nato je ravnateljstvo tretjič sklepalo o razvrstitvi uradnikov. Osrednji urad je odposlal na to sejo iz Zagreba svojega ravnatelja dr. Milana Jakliča, ki se je trudil na svojo moč, da prepriča ljubljansko ravnateljstvo, kako dobro se godi slovenskim uradnikom. Ravnateljstvo pa je ostalo svojim sklepom zvesto in dosledno in je zavrnilo vse Jakličeve predloge in tretjič ponovilo svoj prvotni sklep. Osrednji urad pa je, kakor izvelemo, tudi ta tretji soglasni sklep baje razveljavil, potrdil pa odklonjeni predlog ravnatelja Jakliča. Besedo ima sedaj ljubljansko ravnateljstvo, ki razmere svojih uradnikov gotovo najbolje pozna in se zato gotovo ne bo dalo komandirati kar tako od gospodov iz Zagreba. Ravnatelj Jaklič se je bojda skliceval na razmere pri okrožnem uradu v Zagrebu, kjer da so uradniki veliko slabše plačani nego v Ljubljani. Njegovo utemeljevanje pa precej šepa. Če so v Zagrebu razmere slabe za uradnike, še ne sledi iz tega, da morajo biti slabe tudi v Sloveniji. Sicer bomo pa že našli priliko govoriti o tem, ker izvemo tudi iz krogov zagrebskega uradništva, da vladajo med uradniki zagrebskega okrožnega urada že upravnosne razmere. Cela armada jih je, plačani so pa tako, da je vsak hlapec boljše plačan. Zato bomo tej in še nekaterim drugim zadevam pri tem uradu posvetili svojo pozornost.

— Smrtna nesreča. Na odprti cesti med Radovljico in Brezjem je 8 letni fantek skočil pred avto št. 209 in se smrtno ponesrečil. Šofer je takoj pripeljal na lice mesta sodno komisijo iz Radovljice, ki je ugotovila gornji dejanski stan. Zopet žalosten dokaz, da so otroci premalo poučeni, kako se imajo vesti pred vozovi na cesti.

— Elektra na Fali in švicarsko posojilo za Belgrad. Ravnatelj »Uprave fondova« (belgrajske državne hipotekarne banke) dr. Marković se je nedavno vrnil iz Švice, kjer se je pogajal s švicarskimi bankirji za posojilo v znesku 180 milijonov dinarjev, ki bi jih Uprava fondova rada posodila izključno le belgrajskim hišnim poselnikom. Švicarji so posojilo dovolili pod pogojem, da vlada podaljša švicarjem koncesijo za izkoriščanje elektrarne na Fali za nadaljnjih 30 let. Vlada je tej zahtevi ugodila. — Stavbeno podjetnost v Belgradu bo torej na način svoje vrste garantirala elektrarna na Fali. Sam Bog ti ga vеди, katera elektrarna v Srbiji bo financirala in garantirala tolikanj potrebno stavbeno podjetnost v Ljubljani?

— Požar je v vasi Zeljne pri Kočevju pred par dnevi uničil 6 posestnikov vsa gospodarska poslopja. Zgorela je krma, koma jomlačeno žito i. dr. Živino so rešili. Ne da se pojasniti, kako je požar nastal. Trdi se, da se je nad visli hlevno okno tako razgrelo, da se je unelo seno, kar pa ni verjetno. Druga dan po požaru je prišel na pogorišče posl. Škulj, ki je dal nesrečnim vasičanom navodila za prošnje po podpori ter obljubil zavzeti se za hitro pomoč. Škoda gre v milijone.

— Registriranje rahlega potresa pod Triglavom. Dne 23. avgusta ob 3. uri 26 minut so zaznamovali vsi moji potresomerji (seismografi) v observatoriju pod Triglavom (Gorje v vili Belar nad Vintgarjem) rahel sunek, ognjišče malega potresa je bilo v daljavi kakih 75 km. 20. t. m. sem nameraval otvoriti poletni observatorij na vrhu Triglava (2863 m), kar pa se morda za nekaj časa odloži vsled obolevnosti mojega pomočnika (asistenta), kateri ima nalog, v času moje odsotnosti oskrbovati primerjalno štacijo (Talstation) na obzobju Triglava. Kratka poročila o tem malem potresu bi našemu observatoriju v znanstvene namene jako dobro služila. — Profesor A. Belar, Gorje pri Bledu.

— Kako plačujejo ponekod davke. V raznih listih smo brali že nebroj pritožb, da plačajo v bogati Vojvodini ljudje razmeroma malo davka. To okolnost nekoliko pojasnjuje senzacionalna aretacija nekega uradnika finančnega ravnateljstva v Pančevu. Policija je namreč zaprla dr. Aleksandra Seima, ker so ga obdolžili, da proti dobri podkupnini davkov ne iztirjava. Sodišče je po polletni preiskavi dognalo kot dokazanih 16 slučajev. Dr. Seim je dobil od davkoplačevalcev nad 200 tisoč dinarjev podkupnine. Sedaj bo imel poldrugo leto časa premišljevat v ječi, kako bo porabil ta denar.

— Uprava Ljubljanskega velesejma je poslala v Belgrad svojega delegata v osebi gospoda ravnatelja Trgovske akademije dr. Böma v svrhu osebnega vabila najodličnejših osebnosti k svečanosti otvoritvi letošnje velesejske prireditve.

— V razglasu višjega šolskega sveta z dne 9. avgusta 1923, št. 8924, št. 75 Ur. l. je v 10. vrsti odzgoraj pomotoma izostala besedica »Ptuj«. Prizadete učne osebe se opozarjajo, da se morajo prijaviti vsaj do 5. septembra t. l. tudi pri okrajnih šolskih svetih v področju okrajnega glavarstva v Ptuj. V predzadnji vrsti II. odstavka se glasi mesto »krajev« »okrajev«. Dalje se glasi predzadnji odstavek: »Ta razlog naj sprejmejo na znanje tudi one zgoraj omenjene osebe, ki bi morda ne prejele še posebnega obvestila od pristojnega okrajnega šolskega oblastva. — Za predsednika: Westerk. a. r.

— Direktna železniška zveza London in Carigrad. Julija meseca so podpisali v Lozani turško-poljsko pogodbo, ki predvideva tudi vzpostavitev direktne železniške zveze London—Carigrad. Vladi bodo vozili iz Londona preko Amsterdama in Berlina v Bukarešto in odtam v Carigrad. Ta pot bo za 18 ur krajša kakor ona preko Budimpešte.

— Eau de Cologne Louis XIV. se odlikuje posebno s svojim finim, ugodnim, osvežujočim vonjem, ter se porablja kot parfum in z izrednim uspehom za negovanje obraza in telesa. — Cena 1 l Din 150.—, ½ l Din 80.—. Steklenico je prinesli seboj. — Uran Partumerija, Ljubljana, Mestni trg 11. 5205

— Prava narodna jed so bila že pred vojno testenine »Pekatec« in kakor vse kaže, je kmalu ne bo hiše med ljudstvom, kjer jih ne bi uživali.

— Opozarjamo na današnji oglas trdke Fr. Hitti, zaloga poljedelskih strojev.

— Prvovrstna banaška moka, zdrob, Koruza in drugo je prispelo ter se dobi na drobno in debelo po konkurenčnih cenah pri trgovci »Fortuna«, Ljubljana, Krekov trg. — Podrobneje glej današnji insert!

Poravnajte naročnino!

Ljubljanske novice.

Iz Ljubljane se pripravljajo, da bo sprejela dostojno svoje goste. Mestna občina je že na svojih poslopih razobesila zastave, veliko hišnih gospodarjev je že razobesilo zastave. Justično palačo močno krase, posebno pa balkon, kjer si bodo najvišji gostje v nedeljo ogledali spreved katoliškega shoda, ki bo, če bo ostalo vreme tako lepo, kakor je danes, v resnici impozanten.

Iz Ugotovitev. Lansko leto se je vršilo v Ljubljani vseskoljski zlet, ki se ga je udeležilo tudi veliko število tujcev. Kot civilizirani ljudje nismo mi že z ozirom na tujce, in na dolžnosti gostoljubja napisali niti ene žal besede ne proti »kulukuc« na telovadščico na »Taboru«, ne proti razobešanju zastav, ampak smo naglasili, kakor se vsak lahko prepriča iz lanskega letnika našega lista, da je vljudnost napram gostom iz tujine samoobsebi umevna dolžnost. Sedaj pa primerjajte z našo pisavo naravnost surove notice, ki jih obhajajo »Slov. Narod« glede »kulukuc« in razobešanja zastav ob priliki kat. shoda. Take notice sramote ves narod in celokupno ljubljansko prebivalstvo.

Iz Primorcem! Nocoj ob 8. uri naj se zberemo v sili Primorci na vrtu Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12, da se domeniimo glede udeležbe pri sprevedu.

Iz Romunski kralj in kraljica se bosta lani v soboto z romunskim dvornim vlatom peljala z Bleda skozi Ljubljano v Bukarešto.

Iz Pobalinstvo. Snoči, ko se je ponikal spreved dijaštva z godbo na čelu nimo restavracije Krapež v Zvezdi so se začeli z vrta žvižgi in značilno je, da je ciganska kapela takoj zaigrala orjunsko koračnico. Orjunci naj pazijo!

Iz Dr. Krekova kuharsko-gospodinska šola pri uršulinkah v Ljubljani otvori novo šolsko leto dne 19. septembra t. l. s sveto našo in rednim poukom. Šola, ki traja 10 mesecev, je meščansko-gospodinskega značaja; glavni praktični predmeti so: kuha, življenje, gospodinska opravila, pranje in likanje, s k tem vsem pripadajočim teoretiškim predmetom. Prospekti na razpolago proti poravnanju poštnih stroškov. — Vodstvo.

Iz Smrtna kosa. V četrtek zjutraj je v tržaški bolnišnici podlegel težki operaciji g. Franc Jenko, poslovodja trške Teod. Korn, svak g. Josipa Grošlja. Rajni je že več let bolehal. Zadnji čas se mu je bolezen poslabšala. Dal se je operirati, a operacije ni preživel. Naj počiva v miru! Preostali naši iskreno sožalje!

Iz Tomboila Zveze bivših salezijanskih gošencev v prid Mladinskemu domu na Kodejevem se ne vrši javno, temveč številke zrebajo v pisarni Mladinskega doma, in sicer za kvaterne 17. septembra, za činke 26. septembra in tombole 1. oktobra. Zrebanje številke se objavi v časopisu. Tablica Din 2.50 pri različnih poverjenikih.

Iz Pričetek šolskega leta 1923/24 na javnih mestnih osnovnih šolah ljubljanskih. Na javnih mestnih osnovnih šolah v Ljubljani se vsled vdoloka višjega šolskega sveta z dne 21. avgusta 1923, št. 9293, prične novo šolsko leto 1923/24 v torek, dne 4. septembra 1923 s skupno sv. mašo in v sredo, dne 5. septembra 1923, z rednim šolskim poukom. Vpisovalo se bo v ponedeljek, dne 3. septembra 1923, od osmih do dvanajstih dopoldne in od dveh do petih popoldne, in sicer: Za I. mestno deško osnovno šolo v šolskem poslopiju na Cojzovi cesti št. 5; za III. in V. mestno deško osnovno šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi c. št. 21; za IV. mestno deško osnovno šolo v šolskem poslopiju Na prulah št. 13; za VI. mestno deško osnovno šolo in za IV. mestno dekliško osnovno šolo v šolskem poslopiju na Gasliški c. št. 242; za I. mestno dekliško osnovno šolo v šolskem poslopiju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za III. mestno dekliško osnovno šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 19; za mestno barjansko šolo v šolskem poslopiju na Lžanski cesti št. 40; za mestno manjšinsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 19; za mestno pomožno šolo v šolskem poslopiju na Cojzovi cesti št. 5 (le od dveh do petih popoldne). Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se načelno odklanjajo pri vpisovanju, po čemur se je vodstvom točno ravnati. — Vse podrobnosti pojasnjuje šolska vodstva pri vpisovanju.

Iz Umrlj so v Ljubljani: Avgust Grilc, 30 let. — Ivan Juteršnik, natakar, 39 let. — Stanko Miklavčič, sin progovnega delavca, 1 mesec. — Matilda Korenčan, uradnikova žena, 27 let. — Valentin Homan, zasebnik, 62 let. — Tomaž Burja, občinski ubogi, 58 let. — Marija Andrejič, rejenka, 2 meseca. — Vinko Novak, slikar, 82 let. — Marija Rotar, zasebnica, 74 let. — Slavko Turšič, zobotehnik, 22 let. — Kristina Pance, služkinja, 21 let. — Ivan Zor, sin žel. strojevodje, 1 leto. — Leopoldina Balon, žena krojaškega mojstra, 39 let. — Lidija Čebular, hči klepar. pomočnica, 28 mesecev. — Marija Ciler, kuharica, 57 let. — Antonija Kržič, prodajalka, 17 let. — Jurij Reba, dninar, 17 let.

Iz V hotelu »Južni kolodvor«. Kolodvorska ulica 43 pri Mikliču v soboto 25., nedeljo 26., ponedeljek 27. zvečer vrtni koncert. Vstopnina prosta. 5194

Jubilejni škofov ornat.

Razen nekaterih drugih paramentov in vezenin, ki so izvirne po načrtih Ivana in Helene Vurnik, vzbujajo na razstavi (Poljanska cesta — Alojzijeve) naše zanimanje prav posebno jubilejni škofov ornat: to je vsa mašna obleka, ki jo potrebuje škof in asistenci ob slovesni maši. Kljub velikemu trudu, da bi bilo to umetniško delo izvršeno do jubileja (v maju), se je izvršitev zakasnila in imamo šele sedaj celotni ornat pred seboj. Morda je to čisto prav, da bo mogoče ob V. katoliškem shodu tem številnejšemu občinstvu ogledati si jubilejni dar, ki so ga poklonili verniki ljubljanske škofije plemenitemu jublantu.

Prvi vtis, ko stopiš pred ornat, je veliko iznenadenje, ki se preliva v očaranje in sam po sebi, se ti prikrade na obraz odlesk veselja. Za nas, ki smo bili vajeni že dolga desetletja pri službi božji samih tovarniških izdelkov in se je le tuintam izpred oltarja nasmehnilo boljše ročno delo, je ta ornat dogodek, ki ga mora zgodovinar umetnega veščinstva v Sloveniji vidno podčrtati. Prepričani smo, da mora ta ornat odločilno vplivati na nabavo cerkvenih paramentov, in da si bo vsaka naša cerkev, ki bi le zmogla, skušala oskrbeti nekaj tako pristnega in našega, kar bo vsaj za slovesne praznike izpodrinilo stroj in tovarno.

Strokovno oceno prepuščamo strokovnjakom, mi bomo le opozorili javnost, da nihče ne zamudi prilike in si ne ogleda te lepote.

Ves ornat je kot iz enega liva: Težka, francoska, bela svila je polje, kamor je roka vezilje po kompoziciji Helene Vurnikove slikala z zlatom, z belo, modro in rdečo svilo v trojni tehniki: vezilni, položni in prebojni — čudovite risbe. (Sestero najspretnejših veziljk, šolskih sester v Mariboru, je delalo ob ornatu eno celo leto!)

Zdi se nam, da bi celotno misel, ki diha iz vsega dela, označili tako-le: Tu je upodobljena nebeška glorijska verne, slovenske duše! Vsa ornametika, ki seva z belega dna v modrordeči barvi, je nekaj tako svojega našega, da se ti taja duša v nacionalnih čustvih. Toda to je samo okvir, v katerem žive vpudivne slike. Izmed teh je največkratnejša, a zaeno najbolj vesela slika pluviala (večerniškega plašča). Od dna roba, skozi sinjerdne valove raste 6 rajskih, zlatih dreves, z rdečimi, ognjenimi cveti. Med njimi se ziblje na valovitih oblakih sedem angelov, ki prepevajo slavo Bogu na višavah. Vse plove, vse se ziblje, vse je zamaknjeno v breztesno rajsko radost. Nad njimi pa (na trikotu kapuce) plove Brezmadežna: »Vsa si lepa, prijateljica moja,« bi ji rekli z visoko pesmijo. Čudovito je nežna, diha lilije, smehlja blaženstva je! — Mašni plašč je krojen po prvotnem tipu, ne osmukano in izjedeno, kot so prišli kesneje v navado. Na prsih, nad stražnim kerubom se svetila v zlatu alfa in omega, na hrbtni žari na vrhu Srce Jezusovo; vse Odrašenikovo telo je — razen obličja — rdeče vezeno — kot prežeto silne ljubezni do ljudi. Pod njim krili sv. Duh in ob dnu plašča je zbranih dvanajst apostolov v treh lepah skupinah (po štirje in štirje); nad glavami jim žarijo simboli njihovega poslanstva — ognjeni jeziki. — Štiri damatike so na prvi pogled vse enake — in vendar je vsaka zase nova in samostojna koncepcija. Vsaka nosi podobe štirih svetnikov ali svetnic, in sicer: Prva sv. Cirila in Metoda, sv. Antona Padovanskega in sv. Bonaventuro — krstni, škofovski in slovanski patroni — slovenskega škofa Jegliča; druga štiri evangeliste, tretja sv. Cecilija, sv. Katarina, sv. Barbara in sv. Elizabeta, četrta sv. Magdalena, sv. Ema, sv. Neža in sv. Terezijo.

Razen teh poglavitnih delov so po istem zamisleku izvršeni vsi manjši kosi: mitra, velum, rokavice, albe do pale za kelih, ki je izredno ljubka in naj je nihče ne zgreši.

Brez pridržka trdimo: To je resnično slovenskega naroda dostojen jubilejni dar, ki naj ga nosi v slavo božjo škof, ki ga je tako zaslužil kot naš — Jeglič.

Opozorilo. Za ta dar se ni kdo več kaj glasno zbiralo. Mnogi so darovali znatne vsote, premnogi po svojih skromnih močeh manjše prispevke. Kljub temu pa ogromni stroški (ornat ima milijonsko vrednost) niso še pokriti in zato prosimo, da se vsak obiskovalec razstave oddolži s prostovoljnim prispevkom.

Gospodarstvo.

III. LJUBLJANSKI VESESEJEM OD 1.—10. SEPTEMBRA 1923.

Sejmišče Ljubljanskega velesejma obsega 40.000 m² na katerem se nahaja 8 velikih in okrog 60 manjših paviljonov. Sejmišče leži v najlepšem delu Ljubljane pod Tivolskim parkom ob Gospodarski cesti, ter je od vseh strani obkroženo z divnimi kostanji. III. Ljubljanski velesejem, ki se bo vršil pod kraljevskim pokroviteljstvom, bo prekosil vse dosedanje

Uprava velesejma je storila vse, da bo ta prireditel v resnici izraz in slika naše gospodarstvene moči, katera naj pokaže svetu cvet naše industrije in trgovine cele države.

Sejmišče je do zadnjega kotička zasedeno ter bo razstavilo 748 razstavljalcev, med temi 148 inozemskih veletrgov.

Blago bo razstavljeno v 21 velikih skupinah. Zato koristi vsak samemu sebi, ako obišče to prireditel, ker se tukaj vsakemu nudi prilika, da najugodnejše kupi najboljše pa vendar najcenejše blago, ker ga kupi iz prve roke. Posebno lepo priliko daje velesejem obrtnikom in kmetovalcem. Poljedelski kakor tudi drugi stroji bodo ves čas sejma obratovali, tako da bo vsak videl njihov učinek in se o njihovem delovanju na licu mesta prepričal.

Permanentna legitimacija, ki upravičuje posestnika na polovino vožnje in vedno prost vstop na sejmišče, stane 50 Din in se dobi pri vseh večjih denarnih zavodih in pri Uradu Ljubljanskega velesejma. Vstopnica za enkratni obisk pa se bo dobila za Din 15 ob vho-dih na sejmišče.

g Zlati trg. Na novosadski produkti borzi notirajo žito sledeče cene: pšenica 335—340 Din, ječmen 275 Din, oves 260 Din, koruza 280 Din, beli fižol 410 Din, pšenična moka št. 0 550 Din, št. 6 400 Din, otrobi 150 dinarjev. Tendence nespremenjena.

g Naši izdatki in dohodki v aprilu 1922. V aprilu 1922 so znašali državni izdatki 536.717.337 Din, dohodki pa 646.637.322 Din.

g Graški velesejem. Urad graškega velesejma, ki se vrši od 1. do 9. septembra, je poslal trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani nekaj sejmskih legitimacij, ki so po 40 Din interesentom na razpolago v zbornišni pisarni. Legitimacije dovoljujejo poljubno vstop na sejem, vozninske olajšave na avstrijskih železnicah in znižane pristojbine za avstrijski vizum potnega lista.

g Velesemenj v Bratislavi CSR. — Mednarodna lesna konferenca. Dne 23. t. m. se bode otvoril v Bratislavi III. Dunavski mednarodni semenj. Bratislava, ki je eno izmed najvažnejših pristanišč ob Donavi, polaga vse trud v to, da iz te slovaške prestolnice napravi trgovski in prometni centr prvega razreda. Njeni velikopotezno urejeni sejmi nudijo udeležencem priliko pregleda celokupne češko-slovaške industrije. Česloslovaška vlada, da podpre velesemenj, nudi posetnikom razne olajšave, kakor 33 odst. popust na vseh državnih železnicah, 75 odst. popust pri vidiranju potnih listov itd. Izmed ostalih kongresov, ki se bodo ob priliki velesemenja priredili, je treba poudariti posebno veliko važnost. Mednarodni lesni kongres, ki se vrši od 31. avgusta do 1. septembra t. l. Cilj konference je doseči zblizanje s tujino, olajšati z ureditvijo skupnih trgovskih odnosov mednarodno lesno trgovino, doseči sporazum v postopanju interesentov glede odstranitve današnjih trgovskih ovir in končno položiti temelj za bodoči nastop v vseh tozadevnih vprašanjih z ustanovitvijo mednarodnega združenja lesno-trgovskih zvez. Na konferenci bode sodeloval čsl. minister trgovine in industrije g. Novak, minister poljedelstva g. Hodža in minister za Slovaško Kalaj, ter bodo zastopane tudi vse evropske države, posebno one, ki se bavijo z lesno trgovino. Tudi Slovenija bode na konferenci zastopana. Zveza industrijev v Ljubljani bo delegirala na konferenco dva delegata in sicer g. predsednika drvarske sekcije Ant. Redetza in tajnika g. Dailo Goriupa. Mariborska skupina zveze industrijev bode delegirala gen. ravnatelja lesne industr. družbe »Drava« g. G. Krišniča. Trgovske korporacije iz Beograda in Zagreba bodo tudi po svojih delegatih zastopane. Nadejati se je, da bode konferenca dosegla zaželjeni uspeh.

g Povišanje voznine na mažarskih železnicah. S 1. septembrom se povisajo na mažarskih železnicah vozne cene za potnike 100 odstotkov, za prtljago 50%.

g Dobava sena in slame. Dne 10. septembra t. l. se bo vršila pri Komandi vojnega okruha v Mariboru ponovna ofertalna licitacija glede dobave 630.000 kg sena in 270.000 kilogramov slame; dne 11. septembra t. l. pa pri Komandi vojnega okruha v Celju glede dobave 54.000 kg sena in 49.000 slame. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Prodaja raznih odpadkov. Uprava zavo-da za izradu vojne odeče v Zagrebu bo prodala dne 10. septembra t. l. potom javne dražbe razne odpadke (od blaga, usnja, pločevine, lesa itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava slame. Pri intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 10. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 500.000 kg letošnje pšenične prešane slame. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

BORZA.

Curih, 24. avgusta. (Izv.) Devize: Pešta 0.037/8, Berlin 0.00125, Italija 23.80, London 25.22, New York 55.50, Pariz 31.02, Praga 16.20, Dunaj 0.00777/8, Sofija 4.70, Beograd 5.80, Varšava 0.0023. — Valute: n. a. K 0.0078. — Zagreb, 24. avgusta. (Izv.) Devize: Pešta 0.52—0.57, Berlin 0.23—0.28, Italija 4.14—4.16, London 439—440, New York 95.50—96.25, Pariz 5.37—5.42, Praga 2.83—2.84, Dunaj 0.1340—0.1350, Zürich 17.42—17.45. — Valute: dolar 94.25—95.25. — Tendence evrsta.

Iz Najmodernejša, nova, higijenično opremljena brivnica v Dalmatinovi ul. 13 (poleg hotela Strukelj). Za obilni obisk se priporočata I. Dorčec & S. Bočkaj.

Narodno gledališče.

Drama.

Nedelja, 26. avgusta: ZA PRAVDO IN SRCE. — Izven.

Ponedeljek, 27. avgusta: HAMLET. — Izven.

Opera.

Sobota, 25. avgusta: NIKOLA SUBIC ZRINJSKI. — Izven.

Nedelja, 26. avgusta: GORENJSKI SLAVČEK. — Izven.

Ponedeljek, 27. avgusta: GORENJSKI SLAVČEK. — Izven.

Gospodična Zikova — Minka v »Gorenjskem slavčku«. Pri predstavah »Gorenjskega slavčka« v nedeljo 26. t. m. in v ponedeljek 27. t. m. bo pela Minka prvič gospodična Zdenka Zikova, ki je t. vlogo že po gledaliških počitnicah in v najkrajšem času nastudirala. Opera »Zrinjski« se vprizori v soboto dne 25. t. m.

ABONMA ZA CELO SEZONO 1923/24 V DRAMSKEM IN OPERNEM GLEDALIŠČU V LJUBLJANI

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje prijave za celoletni abonma na 20 dramskih in 20 opernih predstav, ki se odigrajo v dobi od 15. septembra 1923 do 15. septembra 1924.

Priglasijo starih abonmentov, ki hočejo prijaviti svoj abonma tudi za sezono 1923/24, se sprejemajo od srede 29. avgusta do sobote 1. septembra t. l. novi abonenti pa se naj priklage od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra t. l. Prijave se sprejemajo v veči dramskega gledališča vsak naznačen dan od 10.—12. dopoldne in od 3.—5. popoldne. — Uprava prosi vse p. n. reflektante, da se sigurno prijavijo v določenih dneh. Na poznejše prijave se bo mogoče ozirati le v toliko, kolikor bo dopuščal prostor.

Cene abonmajev: lože v parterju št. 1—3 Din 2750, št. 4—6 Din 2650, lože v I. redu št. 1—5 Din 3000, št. 6—9 Din 3400, lože v II. redu (balkonske) št. 2—3 Din 1600, št. 4—5 Din 1800.

Sedeži v parterju: I. vrsta Din 750, II.—IV. vrsta Din 700, V.—IX. vrsta Din 650, X.—XI. vrsta Din 550.

Balkonski sedeži: I. vrsta Din 600, II. vrsta Din 500, III. vrsta Din 400.

Galerijski sedeži: I. vrsta Din 270, II. vrsta Din 220 in III. vrsta Din 170.

Abonma je plačljiv takoj ali pa v največ štirih zaporednih mesečnih obrokih. Prvi obrok se plača pri prijavi.

Državni nameščenci imajo poseben popust pri celoletnem abonmaju. Cene znižane abonmaja zvedo pri svojem uradnem predstojništvu. Uradniški abonma se plačuje v šestih zaporednih mesečnih obrokih.

Poizvedovanja.

Udeleženci Evharističnega kongresa v Zagrebu! Dotični, ki je pomotoma zamenjal v nedeljo pred 12. uro v historičnem muzeju v gornjem gradu svoj navadni dežnik s tujim svilenim moškim, naj sporoči svoj naslov g. Alojziju Kovaču, Glince 8, p. St. Vid nad Ljubljano, kjer dobi svojega nazaj. Stroški se povrnejo!

Turistika in sport.

Otvoritev jesenske nog. sezone v Ljubljani. V nedeljo, dne 26. avgusta ob 17. se vrši na igrišču Ilirije pred državnim kolodvorom nogometna tekma med našim prvacom SK Ilirijo in HSK Concordio iz Zagreba. Pred tem igra ob pol 16. juniorsko moštvo Ilirije proti SK Slaviji. Z gostovanjem Concordije, ki je eden prvih klubov v državi, se otvori pri nas na zelo uspešen način letošnja jesenska nogometna sezona. Concordia stoji na ... mestu prvenstvene tabele Zagrebškega nogometnega podsaveza; njeno kvaliteto označuje najbolje zadnji trije prvenstveni rezultati proti dosedanemu prvaku HASK-u (3:0, 2:1, 0:0 in izmed mednarodnih rezultatov izid 2:3 proti dunajski Vienni in 1:2 proti dunajskemu Wackeru. Večina njenega moštva je že večkrat nastopila reprezentativno za Jugoslavijo, imena kakor Pažur I in II, Paškvan, Solc, posebno pa kapitan drž. reprezentance orjaški Dubravčić uživajo v jugoslovanskem sportnem svetu izvanredno popularnost. Za Ilirijo je ta tekma posebne važnosti kot merilo za prvenstveno tekmo z Gradčanskim SK, ki se ima igrati v Ljubljani takoj naslednjo nedeljo. — Znatno handicap pomeni zanjo da bo morala nastopiti zopet brez srednjega krilca Zupandčiča II in morda tudi brez obolelega Držaja. Vendar je po dobri igri proti belgrajskemu Vardaru in srb. moštvi Hajduku pričakovati, da bo vkljub temu za Concordijo protivnik, proti kateremu bo treba razviti vse sposobnosti.

Concordia, Zagreb: Ilirija dne 26. avgusta. Predprodaja vstopnic v trgovini J. Gorec. Proti predložitvi veljavne članske izkaznice se izdajajo istotom znižane članske vstopnice in proste vstopnice za redne člane nogom. sekcije. P. n. občinstvo se opozarja, da si nabavi karte v predprodaji, da se izogne navalu pri dnevnih blagajnah in vsled tega ker se bo moral v služaju napovedanega poseta dvor nih krogov z Bleda blagajne ob gotovi uri za tvoriti.

Rezerva Ilirije nastopi v nedeljo 26. avgusta v Kranju proti SK Korotanu.

Lahko atletski meeting za dame. SK Ilirija priredi v soboto dne 1. septembra ob 17. lahkoatletski meeting za dame, s sledečim sporedom: 1. tek na 60 m, 2. tek na 200 m, 3. skok v dalj z zaletom, 4. met krogla, 5. tek na 100 m, 6. skok v vis z zaletom, 7. met diskusa, 8. met kopja, 9. stafeta 4 krat 60 m. Podrobne propozicije za meeting prejmejo zainteresirani klubi direktno od SK Ilirije.

Prijatelje sporta opozarjamo na plavalne tekme, ki se vrše danes ob 15. in jutri ob 10. in 14. na Ljubljani na prostoru Ljublj. SK (dohod preko Trnovskega pristani ali iz Prul) in na nogometno tekmo med Ilirijo in zagrebško Concordijo, ki se vrši jutri ob 17. na igrišču Ilirije pred državnim kolodvorom.

Kdor hoče poznati naš
krščansko-socialni pokret
naj kupi dr. Gosar-jevo brošuro
Za krščanski socializem
Cena 14 din.
Dobi se v knjigarnah.

Poslano.*

Od več strani sem bil vprašan, kako je prešlo moje posestvo in trgovina vina na Rudniku pri Ljubljani v posest Slovenske banke oziroma družbe »Vinea«. Da ustrezem svojim cenj. odjemalcem, si dovolim podati v kratkih sledečih pojasnilih, ki bo morda služilo nekaterim trgovskim tovarišem v korist in ravnanje:

Svoj tekoči račun sem prenesel spomladi 1922 na prigovarjanje nekaterih gospodov, ki so stali pri upravi Slovenske banke, od bivše Slovenske eskomptne banke na Slovensko banko, ter sem ostal z njo v trgovski zvezi do blizu enega leta.

Letos spomladi me je vabil zagrebški veletrgovec G. Arko, da bi stopil z njim v družbo, oziroma prevzel razpečevanje njegovih likerjev v Sloveniji. Ko sem o tej zadevi premišljeval, me je povabil sedanji

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo, kolikor določa zakon.

vodja Slovenske banke g. bivši minister Kristan, in me je prosil, naj se naprej ne razgovarjam z g. Arkom neposredno, češ, da bo on tozadevno uredil. Kako je je uredil, je pa razvidno iz naslednjega:

Sredi marca mi je prigovarjal tajnik Slovenske banke g. dr. A. Andrejčič, da bi podpisal za banko notarski akt po § 3 notarskega reda. Ta podpis naj bi imel po njegovih besedah namen, da mi otvori nov konto separato v svrhu rednega poslovanja. Redni konto pa se naj odplačuje iz konta separata, tako da bo na slednjem razviden točen promet, na prvem pa odplačilo mojega dolga. Nič hudega sluteč sem v to privolil in podpisal notarski akt od 16. marca t. l. po navodilih gospoda dr. Andrejčiča.

Ko je banka imela ta akt v rokah, se je takoj vknjižila na mojem posestvu in znanomovala prepoved odtujitve. Nato je obvestila vse moje dolžnike, da sem cediral svoje terjatve Slovenski banki, da morajo le njej plačati in plačilo meni v roke ne bi priznali. To je pisala kljub temu, da sem imel izrecni dogovor, da odstopim svoje akture banki le v varnost, da pa banka ne bo neposredno terjala mojih dolžnikov. Ko sem zahteval pismeno potrdilo tega dogovora, mi ga ravnatelj in gori imenovani tajnik nista hotela dati, češ da ni potreba, da mi pa jamčita ta dogovor s častno besedo.

S tem, da je banka kljub dani častni besedi njenih organov, moje dolžnike terjala in zahtevala plačilo, me je pri mojih dolžnikih in odjemalcih zelo diskreditirala, deloma z besedilom dopisov, deloma vsled tega, ker je terjala tudi nedospete terjatve. Povzročila mi je tudi precej stroškov. Ko sem za to terjanje izvedel, sem šel v banko protestirati in se pozival na dano častno besedo, odgovorilo se mi je pa le s posmehom.

Glasom obvestila v Uradnem listu je napravila Slovenska banka v družbi s Slavensko banko že dne 11. aprila 1923 družabno pogodbo, s katero je osnovala tvrdko »Vinea«. Njena poslovodja sta g. eksminister Kristan in g. dr. Kisovec.

Ko sem videl postopanje banke napram meni, zlasti po podpisu notarskega akta, sem skušal dobiti drugi zavod, ki bi prevzel moje finansiranje. To se mi je tudi posrečilo in se mi je 16. aprila 1923 javilo, da pridejo gospodje k meni pregledat knjige, da morejo potem sklepati o prev-

zemu finansiranja mojega podjetja. Se isti dan je to zvedel gori imenovani tajnik Slovenske banke g. dr. Andrejčič. Drugo jutro, to je 17. aprila t. l. je prišel v banko in izjavil: »Ker sem zvedel, da namerava prevzeti finansiranje Jesihove trgovine drug zavod, moramo takoj poklicati pravnega zastopnika, da takoj danes vložijo prošnjo za rubež in napravi vse korake, da se rubež takoj izvede, ker sicer pridemo prepozno.«

To se je zgodilo in drugi dan zjutraj dne 18. aprila t. l. me je Slovenska banka povabila na razgovor, med tem razgovorom pa v moji odsotnosti s svojo intervencijo opravila rubež in mi zapečatila klet.

Ponudil sem banki mirno likvidacijo, prevzem finansiranja po drugem zavodu, primerno poročstvo za moj dolg, pa se je vse zavrnilo.

Zato mi ni preostalo drugega, kot štiti tudi ostale upnike in napovedati poravnalni postopek, da ne bi prevzela celega podjetja banka sama na škodo drugih upnikov.

Tekom poravnalnega postopka pa, ker je imela večino glasov banka v rokah vsled svoje največje terjatve, mi ni preostalo drugega, kot podati se njeni zahtevi ter ji izročiti s pogodbo od 22. maja 1923 celo svoje podjetje proti bagatelni odškodnini, katero nočem niti imenovati.

Vendar moram še to pripomniti, da se je zavezala banka po svojih legalnih zastopnikih pismeno, da mi izplača to odškodnino takoj, ko se izselim iz svojega stanovanja. Ko sem se pa še pred danim rokom iz stanovanja izselil ter banki ponudil ključje in zahteval izplačilo s pismeno pogodbo dogovorjene odškodnine, je banka plačilo odškodnine odklonila z motivacijo, »da se zadeva nje ne tiče«, pač pa je nasilno dala odpreti vsa vrata mojega stanovanja in je isto zasedla.

Ko sem govoril o tem postopanju bankega vodstva z njenim upravnim svetnikom, mi je ta izjavil, da je postopanje predsedstva banke napram meni pravi škandal. Radoveden sem, kako sodbo bodo o tem postopanju predsedstva Slovenske banke napravili drugi člani upravnega sveta in kaj poreko k temu delničarji.

Tako je prišlo moje lepo upeljano in lepo se razvijajoče podjetje, ki je bilo sad mojega večletnega osebnega truda in sodelovanja moje družine, v last Slovenske

in Slavenske banke, katere tvorite družbo »Vinea«, vsaka z deležem po 200.000 Din, od katerega ste pa vplačali vsaka samo po 25.000 Din, skupaj tedaj 50.000 Din. Poslovodja te družbe pa sta g. dr. Kisovec in g. eksminister Kristan.

Ljubljana, 22. avgusta 1923.

Milko Jesih,
solastnik tvrdke Mali & Jesih

Novo! Novo!

Ravnokar je izšlo:

1. Dr. Mih. Opeka:

O ljubezni

Dvanajst samaritanških govorov

ter

2. Dr. Mih. Opeka:

Kam greš?

Sedem govorov o božjih klicih.

Prva knjižica stane Din. 16,
druga Din. 10; po pošti
vsaka Din. 1.50 več.

Prodajalna KTD (ručman)

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nalob. vetrov	Pastirski v mm
23. 8. 21 h	738.6	21.0	1.3	jasno	—
24. 8. 7 h	737.4	14.7	1.4	megla	—
24. 8. 14 h	734.4	22.6	1.8	jasno	—

Višek fine mehanike stroja »Stoewer«
Zastop Ljubljana, Selenb. ul. 6-I.

Vseh vrst vino žganje špirit

sirovi gorljivi
iz ARKOVE tovarne
rafinirani 96.7 %, najčistejši, brez vonja,
vedno v skladišču po najnižjih cenah.

VINEA

d. z o. z.

Ljubljana-Rudnik

Telefon 5-18.

Generalno zastopstvo tovarne Arko Zagreb.

Tovarna špirita, kvasa,
likerja, konjaka in etra.

Cognac medicinal. Triple Sec Liqueurs.

Sprejemem 2 DIJAKINJI

za stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava lista pod številko 5195.

Sprejemem 2 dijakinji

pod ugodnimi pogoji na stanovanje in hrano — ali tudi brez hrane. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5115.

Komptuaristinjo

večto knjigovodstva in dopisovanja, ISČE veletrgovina zlatarske robe v Zagrebu. Ponudbe pod šifro »STALNO II-537« na »INTERREKLAM« D. D., ZAGREB, Palmotičeva ulica 18. 5174

Kontoristinja

večja pisarniških del, ISČE mesta BLA-GAJNICARKE ali pri advokatu. Cenj. ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod šifro »NASTOP TAKOJ 5170«.

Sprejmeta se 2 DIJAKA

rednih sol na HRANO in STANOVA-NJE. — FRELH, Hrenova ulica 19.

Krojaškega pomočnika

na veliko delo išče FRANC SESEK, MEDVODE št. 2. 5209

Sobarico

redno in pošteno, SPREJMEM TAKOJ. IVAN N. ADAMIČ, vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 5204

Pekovskega vajenca

takoj sprejemem. Stanovanje in hrana v bližini. — Naslov pri upravi pod št. 4895.

SPREJME SE več mlajših dijakov in dijakinj

popolno oskrbo, t. j. na hrano in stanovanje. — Cenj. ponudbe pod: »SNAZNO« na upravo »Slovenca«

Izvežbano pletilko

sprejemem takoj. — Poizve se pri tvrdki: RANJA DECMAN, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 12. 5140

Učenko

poštenih staršev z dežele sprejemem v manufakturno trgovino. — Ponudbe pod »I. Š. 5108« na upravo »Slovenca«.

Hišnika

pridnega, poštenega, zanesljivega, takoj SPREJMEM. — Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod št. 5039.

SPREJMEM TAKOJ dobro izurjeno šteparico

za zgornje dele čevljev. — J. DOLENC, Ulica na grad 5, I. nadstr., Ljubljana.

Za franc. konverzacijo

v večernih urah iščem kompanjona. — Ponudbe pod »VAJA« na upravo lista.

Najnovejša IZNAJDBA!

Brez kvarjenja blaga KEMICNO SNA-ZENJE in vsakovrstno BARVANJE OBLEK.

ANTON EOC,

Ljubljana, Selenburgova ulica 6, I. nadstr. Glince - Vič 46.

Prodajam 4 PSIČKE

VOLČJE PASME. — SELO št. 45 — MOSTE. 5196

ženska srebrna ura,

ZENSKI KOSTUM, MOŠKA KRATKA SUKNJA naprodaj. — Strelška ulica št. 32, I. nadstropje. 5193

WERTHEIMERICA

JE NAPRODAJ. — Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod številko 5169.

Prodajam po ugodni ceni skoraj nov klavir tvrdke Lauberg & Gloss. Fino in solidno delo iz predvojnne dobe. Pogleda se med 13. in 18. uro. — Naslov pove uprava pod št. 5168.

Naprodaj:

20 kom. MOTORJEV za vrtilni tok (Drchstrom): 3, 4, 5, 7, 1/2 KS, 220/380 voltov, 1400 t., dalje 4000 kom. SKLEPAL iz porcelana, vse prvovrstne izdelke, globoko pod dnevno ceno s skladišča »Balkana«, Ljubljana. — G. STOFF, spedičija »Balkana«, Ljubljana. 5197

ISČEM močno DEKLO

v starosti 16—50 let, ki je vajena kmetijskega dela. Prednost imajo one z dežele. Nastop, hrana in stanovanje po dogovoru. Naslov pove uprava lista pod št. 5040.

Kupim takoj žago

dobro ohranjeno (venicianer ali polno-jarmenik), v gozdnom kraju blizu železnice. — Ponudbe pod »ZAGAR 5191« na upravnishvo »Slovenca«. 5191

„Svetla“

Telefon št. 588.

d. d.

LJUBLJANA

CENTRALA:

RIMSKA CESTA 2

HILŠERJEVA UL. 5

PODRUŽNICE:

DUNAJSKA C. 20

MESTNI TRG 25

Maribor

Zagreb

Beograd

Tovarniška zaloga polnogumijastih obročev, pnevmatike in vsake vrste tehniških gumijevih cevi, auto-delov in vsakovrstnega auto-materijala.

Na razpolago

Stiskalnice za montiranje polnogumijastih obročev.

Velika zaloga elektro-materijala.

Zastopstvo svetovnih tovarn.

Solidna in točna postrežba.

Cena brez konkurence.

Imaš solčne pogo, zajedatce, gube, ogrce?

Uporabljaj Elsa obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabljaj Elsa obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi v zimi in vetru?

Uporabljaj Elsa lilijino-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabljaj Elsa lilijino-mlečno milo!

Ali tožiš na izpadanju las, prhut in osivelosti?

Uporabljaj Elsa pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporabljaj Elsa pomado za rast las!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Fellerjeve Elsa izdelke in kmalu boš rekel tudi ti kakor vsi

TO je ono pravo!

Isči v vseh poslovnih samo prave Elsa izdelke od lekarnarja Feller. Naročis naravnost, tako stane z ometom in poštino te pošlješ dolar naprej ali po povzetju: 2 velika porcelanasta lončka Elsa-obrazno pomade 25 Din. 2 velika porcelanasta lončka Elsa-pomade za rast las 25 Din. 4 velike kose Elsa lilijinega mlečnega mila 35 Din.

RAZLIČNO: Lilijno mleko 6 Din.; brkoma 3 Din.; najfinejši Hoga-puder dr. Klugerja v velikih originalnih skatljah 15 Din.; najfinejši zobni prašek "Hega" v patent dozah 10 Din.; puder za dame v vrečkah 2 Din.; zobni prašek v skatljah 3 Din.; v vrečkah po 2 Din.; sachet (dišava) za perilo 3 Din.; šampon za lase 2 Din.; rumenilo za obraz 12 pismov 13 Din.; najfinejši parfumi od 15 Din. dalje; cvet za lase 20 Din.; Elsa-katranovo milo 5 Din. — Za različne predmete se omet in poština računa posebej.

Na te cene se računa še 5% doplačila. Naročila pisma nasloviti:

Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elsatr 134, Hrvatsko.

IZREDNO NEPRIJETNO JE, ako se pri turah in dolgotrajni poti pojavlja SUHOTA V GRLU. Zato vsak pameten turist in sportnik uporablja namesto tobaka in alkohola WRIGLEYEV

»ZVEČILNI GUMI«.

Generalno zastopstvo drogerija »Adrija« Ljubljana, Selenburgova ulica. 4976

Kuhinjsko kredenco

PRODAM radi selitve. — Povprašati je: IZANSKA CESTA 22. 5192

Prodaj vetrino

(STEKLENO OMARO), pripravno za klobučarje ali drogiste, nabavljajo se na Ljubljanskem velesejmu. — Ponudbe pod šifro »VETRINA 5181« do 31. t. m. na upravništvo »Slovenec«.

Hišnim posestnikom!

PLAČAM MESEČNO 5000 K za STANOVANJE 6 sob s pritliklinami v stari hiši v Ljubljani. — DR. ARNEJC, Gradisce št. 4, Ljubljana. 5214

PRODAM iz proste roke manjšo parcelo GOZDA

zelo prijazna lega. Več povedo: Jenkova ulica 14, prtiličje, Ljubljana. 5198

PRODAM CENO NAVADEN KOTEL in PEČ

ZA KOPALNO SOBO. — Naslov pove uprava lista pod številko 5211.

PRODAM PRVOVRSTNO Industrijo. podjetje

edino v Jugoslaviji. Potrebna kapital 400.000 Din. — Ponudbe pod »UGODNA PRILIKA« na upravo lista. 5199

Borovi HLODI

dolgi 6—8 m, debelost na tanjšem kraju 35 cm, se KUPIJO po najvišjih cenah. — Cenj. ponudbe je poslati na upravo lista pod številko »1100«.

Na Dolenjskem, blizu kolodvora, na lepem prostoru je NAPRODAJ še nova

enodružinska hiša.

— Naslov pove uprava lista pod št. 5107.

Priporoča se stara, znana trgovina

Modni salon

Ernst Stöckl

Ljubljana, Kongresni trg št. 2 (poleg Konsumnega društva). 5164

Trije motorji

in več KOLES, dobro ohranjenih, NA PRODAJ pri J. MRZLIKARJU, Vič 94.

Posestvo

s hišo NAPRODAJ, Moste 14 pri Ljubljani. Cena 950.000 K. — Pojasnila daje FRANC VODNIK, Slomškova ulica 21.

Najfinejše STRUNE

in glasb. potrebščine za godala in brenkala, priznane prvovrstno blago po konkurenčnih cenah nudi MINKA MODIC, Kopitarjeva ulica 1 (nasproti Jugoslav. tiskarne). — Istotam kupujem KONJSKE ZIME, bele, dolžine 85—90 cm, le prvovrstno blago 5176

SELIŠKAR IVAN

URAR

Ljubljana, Novi Udmat 18

priporoča svojo delavnico, v kateri izvršuje vsakovrstna POPRAVILA točno in ceno. — Strokovni urar za popravila stolpnih (turnskih) ur.

POZOR!

Kdor ne obišče na III.

Ljubljanskem

velesejmu

v paviljonu G št. 248

trdnice

Franc Lubas & sin izdelovalci harmonik

ne bo videl, kako izgleda lepa, precizna in dobro delujoča harmonika.

Franc Lubas & sin inženjeri.

Otroški vozički

več vrst, DVOKOLESA, najnovejši MOTORČKI amerik. tipa »Evans«, »Orioneta«, »Motoretta«, »Omega«, D. K. W. — Zaloge pneumatike in delov po najnižji ceni. Vsa popravila, emajliranje in poniklanje. — »TRIBUNA«, F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Lasne mrežice

enostavne in drage, sodijo skrbno »Iperita« v različnih modelih barvah, ter vse potrebščine za maskiranje, priporoča

Parfumerija »Strmoli«

Ljubljana, Pod Trančo 1

PETER KOBAL, Kranj - Slovenija,

tvornica vseh vrst blazin iz žime in morske trave, žimic na peresih. Specialna tvrdka za izdelovanje garnitur za klube. Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenik! 4621

Prvovrstno brivsko in

toaletno milo

parfume, kofinsko rodo, kremo za kožo, vazelin, šminke, puder, vode in prah za umivanje glave, lasno maslo, barvila za lase, prah in pasta za zoba, ustno vodo, ter prvovrstne zobne krtačke, priporoča

Parfumerija »Strmoli«

Ljubljana, Pod Trančo 1

Bronaste zvonove vlija

najceneje in z dobavnim rokom od 2 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna

Št. Vid nad Ljubljano.

Štev. 21.671.

5205

Someščani!

Mestna občina bo o priliki katoliškega shoda okrasila svoja poslopja z narodnimi in državnimi zastavami. Uvažujoč, da poseti te dni naše mesto na tisoče jugoslovanskih, drugih slovanskih in tudi neslovanskih gostov iz prijateljskih držav, vabi občina tudi ljubljanske hišne posestnike in prebivalce, da okrase svoje hiše, oziroma stanovanja z zastavami v pozdrav vnanjim gostom.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1923.

Podžupan:

Dr. Stanovnik I. r.

Cele opreme

ZA NEVESTE in obhajanje (entlanje) izdeluje točno in solidno novo otvorenja izdelovalnica perila P. JANCIGAJ, Resljeva cesta št. 29, L. nadstr., levo.

INŽ. M. MIHOR

TEHN. PISARNA — ZASTOP. TVORNIC LJUBLJANA, SLOMŠKOVA ULICA 7

STROJE

Strojne naprave, orodje, želez. konstrukcije, transportne in industrijske naprave vsake vrste projektuje, dobavi in ocenjuje.

Nudi tudi ugodno PRODAJO ali NAKUP ter sprejema prave iz to- in inozemstva za vse vrste na prodaj stojišč, dobro ohranjenih

rabljenih strojev.

Bogata izbira.

Za bližajoči se KATOLSKI SHOD priporočam v nakup

orlovske potrebščine

KLOBUKE, SLAMNIKE, ČEPICE in SRAJCE ter drugo modno BLAGO po zmerni ceni. — IVAN KUNOVAR, LJUBLJANA, Stari trg 10.

Za takojšnjo uporabo ceno prodam dva dobro vzdržana in popolno armirana parna kotla

po 80 m² kurilne plošče ter 8. registr. atmosfer. — Dopisi pod V. V. na upravo.

A. Volk Veletrgovina moke in žita

prodaja in kupuje:

Ljubljana vse vrste žita in drugih poljskih pridelkov.

Opr. št. 41

Razglas.

Podpisani zastop zdravstvenega okrožja za sodni okraj Cerkljica s tem razglasa, da tekoj izplača

20.000 kron podpore

onemu zdravniku, kateri se zaveže priti in ostati najmanj tri leta v Cerkljici kot okrožni zdravnik. Obenem tudi pomore dotičnemu k enemu inštrumentariju v formi kredita.

ZASTOP ZDRAVSTVENEGA OKROŽJA CERKLJICA, dne 23. avgusta 1923.

Zahvala.

Za mnogostransko iskreno sočutje povodom smrti naše preljube matere

Marije

za poklonjeno cvetje in vence ter za obilno spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Ziri, dne 24. avgusta 1923.

Zalujoča rodbina

Kopač.

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Telefon Interurban št. 180.

Ljubljana

Brzjavlj: Slograd.

Tehnična pisarna Ljubljana 7.

Frankopanska cesta št. 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.

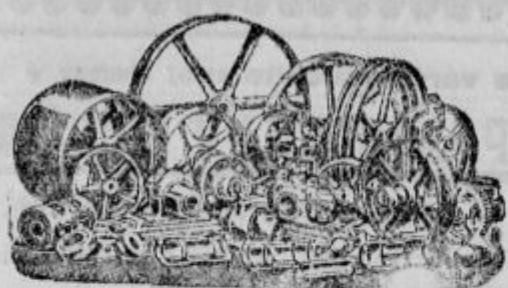
Specializacija: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Zastopa: patent dr. inž. Empergerja za izvrševanje konstrukcij iz amiranega betona z lito-železnimi vložki za visoke tlačne napetosti kakor pri skladiščih „silo“ mostovih in podobno.

Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statističnih proračunov.

„Slograd“

Stroji za obdelovanje lesa

Gurbine

transmisije **Strojne tovarne**
armature **in liuarne d. d.**
sesalke **Ljubljana**
zvonovi

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 48.

Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, kakor:
moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje, itd.

Gradba lesenih mostov, jezov,
Parna žaga. mlinov. Tovarna furnirja.

Priporočila se stara znana
restavracija „Roža“,

ZIDOVSKA ULICA ŠTEV. 6,

za katoliški shod
kakor tudi za daljše obiskovanje.

Restavratorka:

Šmit Amalija.

KUPIM vsako množino starih kakor
tudi pokvarjenih

Jutastih VREČ

po najvišjih dnevnih cenah. Istotako
popravljam obrabljene vreče v najkrajšem času in po konkurenčnih cenah. —
PETER KOBAL, izdelovalnica slamnic
in jutastih vreč, KRANJ, SLOVENIJA.

VILLA DR. PEČNIK

Rogaška Slatina.

Zdravniška penzija, oddihališče, sanatorij.
Za notranje bolezni, za oslabele, za katartarje pljučnih vršičkov. Obilna izvrstna
hrana. Krasna južna lega. — Prospekti!

Obiščite

od 1. IX.

Zbirališče vseh

III.

**LJUBLJANSKI
VELESEJEM**

od 1. do 10. IX.

Obiščite

do 10. IX.

gospodar. krogov

Najugodnejša prilika za nakup vsakovrstnega
blaga. Prvovrstni poljedelski in gospodarski stroji
svetovnih znamk po tovarniških cenah.

Velesejmska legitimacija, katera se dobi za
ceno Din. 50.— v trgovskih zbornicah in bankah v
vseh mestih naše države, opravičuje na

50% popust na železnicah

za osebne vlake in brzovlake št. 13 in 14. — Znižana
voznina na parniških jugoslov. paroplovih družb.

Vstopnice za enkratni obisk velesejma se
bodo prodajale po Din 15.— v blagajnah ob
vhodih na sejmišče. — Stanovanja preskrbljena.

Potnika

za zlatarsko delo, dobro izurjenega, prvovrstno moč, pod dobrimi pogoji

— isče —

veletrgovina zlatarske robe. Ponudbe pod šifro „STALNO II-537“ na
INTERREKLAM D. D., Zagreb, Palmotičeva ulica 18.

Ustanovljeno leta 1887.

Veletrgovina usnja

Brata Moskovici

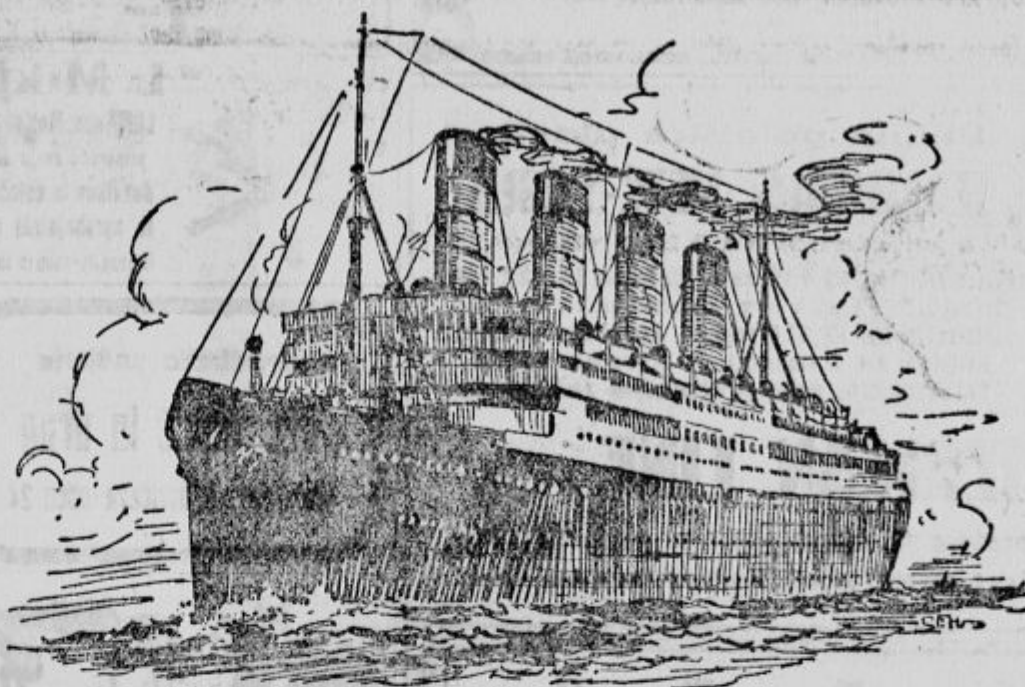
Ljubljana

Ponuja svojo veliko zalogo spodnjega in vrhnjega usnja,
tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih dnevnih cenah.
Strojarji pozor! Stalno skladišče degresa in ribje
masti (fištrana) le zanesljive kakovosti.

GRIČAR & MEJAČ
LJUBLJANA

sedaj samo Šelenburgova 3.

Zaloga vseh vrst oblek za gospode, dame in otroke

**Preko
oceana
5 1/2
dni.**

Cherbourg — New-York,

najkrajša in najhitrejša
vožnja preko oceana.

Cunard Line

Glavno zast. za Jugoslavijo:
Jugoslaven. banka d. d. Zagreb.

Podružnica: **LJUBLJANA**, Kolodvorska ulica 26, na vogalu zraven
Tišlerja.

Prva jugoslovanska žična industrija d. z o. z.

Držljivi: „Žičnina, Celje“.

Celje (Slovenija).

Telefon št. 116 in 117.

Strojno izdelovanje vsakovrstnih žičnih pletenin in tkanin, kakor mrež za vrtove, ribnike, gozde, travnike, žičnih sit za mlino in
čistilne aparate, bodečo žico vseh vrst, vzmeti, vzmeti za pohištvo, nagobčnikov za pse in živino, čistila (otrači) za noge, žičnih
posteljnih vložkov, podzemskih mrež za strelovode, varnostne mreže za elektr. vode in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.
Izvršuje solidno in po zmernih cenah vsakovrstne železne konstrukcije, kompletne železne ograje za vrte, balkone, grobnice, kompletna železna stopnišča, polzaste železne stopnice itd.

:: :: **Škice, načrti, proračuni, ceniki, katalogi itd. vedno na razpolago.** :: ::

U. GOREC, LJUBLJANA

UPALACH LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

NAJBOLJŠA KOLESA, DELI, PNEUMATIKA,

MOTOCIKLI DELETE SI ZALOGO!

Ako še niste, pošljite naročnino!

Veliko zalogo

poljedelskih strojev

priloga

Franč Hiti, Ljubljana
So. Marinka cesta št. 2

Klaviroje

pijanine, harmonije, (tudi igrane) na obroke in posodo. — Največja izbira v Jugoslaviji. Velikanska zaloga vseh glasb. instrumentov, strun iz muzikalij na debelo in drobno. — Alton Breznik, b. uč. Glasb. Mat., Ljubljana, Kongresni trg 15

Singer

šivalni stroji

na celem svetu znani kot najboljši. — Podružnice in zastopstva v vseh mestih. LJUBLJANA, Selcemburgova ulica št. 3. Centrala za državo SHS Zagreb, Marulićeva ul. 5, II. kat.

Iščemo za takoj

prerezovalca (Schnittmacher)

ki naj bi bili po možnosti konstruktor, ki razume delo na francoske rezi (šnite). Plača dobra po sposobnosti, in po dogovoru procentualni zaslužek od izdelka. Poblizje pogoje pove uprava „Slovenca“ pod konstruktor 5087

Redna potniška plovba
HAMBURG NEW-YORK
s parobrodi na 2 in 3 vijake.

Mancharija 13.639 ton, Finland 12.222 ton, Mongolija 13.639 ton, Mronland 12.222 ton, Minnekada 17.221 ton. — Izredno urejene kabine za 3 razred. — Izvrstna hrana. Informacije dajo brezplačno zastopstva

AMERICAN LINE

Beograd, Karadjordjeva 91, Zagreb, Trg I. br. 16. LJUBLJANA, MARJIN TRG 2, GRUŽ, Obala, Biloj, Bankarska ulica br. 12.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 23

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Lesna industrija
»JAVOR« v Logatcu

zdeluje pohištvo in stavbena mizarstva dela poceni in točno po želji. — Oprave iz trdega in mehkega lesa na zalogi.

Proda se:

Puch-motor 2½ H. P. in pomožni motorji znamke Cockerell ¼ H. P. po nizki ceni. — AVTO FLORJANČIČ, LJUBLJANA. 4454

Cenj. občinstvu priporočam svetovno znane šivalne stroje

GRITZNER

v vseh opremanih za rodbinsko in obrtno rabo ter vse posamezne dele, olje, igle za vse sisteme. Edino le pri

JOSIP PETELINC,

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Poduk v vozenju brezplačen. Isto tam galanterija, srajce, kravate, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, gumbi, žlice, noži. Na veliko in malo. Večletna garancija. Cene najnižje.

Vsakdo, ki želi res dobro **damsko ali moško obleko,**

tudi po meri, naj ne zamudi prilike oglasiti se v Židovski ulici št. 5.

Brata Brunskole
Ljubljana.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dažnikov in solčnikov
in sprehajalnih palic.
Posravnica točno in solidno!

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 24.

Šiši, podgana, stenice, škurni
na vseh golazih mora poginuti, ako porabljajo moja najboljša prašiška in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim in hišnim mušam Din 7-50, za podgane Din 7-50, za škurne Din 10, za stenice Din 7-50 uničevalce moljev Din 6— proti mrčesom Din 7-50, masilo proti ušem ori ljudeh Din 4— in živali Din 4—; se naša v obliki in verila Din 7-50; proti mrčesom se sadnju zelenjavi proti mravljam Din 7-50. Pošlila po naročilo Zavodu za ekspanzi „ARTES“ kem. laboratorij M. Jünker, Petrinjska ul. 3, Zagreb 39. Priznanje pri vsakem popustu odjema.

Popolnoma varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

r. z. z. o. z. — sedaj poleg nunske cerkve,

poleti l. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „UNION“.

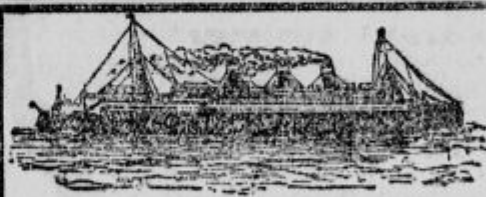
Hranilne vloge se **6%** brez odbitka rentnega in obrestujejo po **6%** invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 ½%**

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 ½%**

Večji zneski se obrestujejo po dogovoru.

Inserirajte v „Slovenca“!

RED STAR LINE

Redna potniška vožnja

ANTWERPEN NEW-YORK

s slovitimi belgijskimi parobrodi.

„BELGENLAND“

najnovejši, največji in najhitrejši parobrod Red Star Linije.

Največja udobnost, najmodernejša ureditev v kabinah tudi v tretjem razredu. — Izvrstna hrana.

Vsa pojasnila dajo brezplačno zastopstva

RED STAR LINE:

BEograd, Karadjordj. ul. 3 — ZAGREB, Trg I. br. 16 — LJUB

Marjin trg št. 2 — GRUŽ, Obala — BITOLJ, Bankarska ulica

Ob priliki katol. shoda in veleseljma v Ljubljani se cenj. občinstvu v mestu in deželi ter tujcem vladno priporoča

restavracija in kavarna

»NARODNI DOM« v LJUBLJANI

kjer se bo nudilo cenj. obiskovalcem prisino LJUTOMERSKO VINO, vsak dan SVEŽE PIVO. — Za OKUSNA gorka in mrzla JEDILA bo preskrbljeno, kakor tudi za točno in solidno postrežbo. — V kavarni VSAK VEČER od 20. do 24. ure KONCERT DAMSKE KAPELE. Za obilen obisk se priporoča

ANTON TOMSIČ, restavrater.

Le na čisti, zdravi glavi se morejo razviti lasje do popolne lepote. Zato uporabljajte že od mladosti

Dr. Dralle-ja brezovo vodo za lase.

Glavna zaloga za razprodajalce:

„ISIS“ d.d. Zagreb, Palmotičeva 66.

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slov.).

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, žebli za čevlje, spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave, železne brane, zoblje za brane, kljuge za podobe, zid itd., vijaki z maticami, zakovice za tenderje, kotle in mostove, vijačni čepi, verige.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Selenburgova ulica šte. 1

(prej SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

(Kapital in rezerve Din 17.500.000.—)

izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavke: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (me-
njalnica v Kolo-
dvorski ulici)

Priporočamo tvrdko

Josip Petelinc

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7

Najboljši šivalni stroji »GRITZNER« za rodbin-
sko in obrtno rabo. Potrebščine za krojače, ši-
vilje, čevljarje in sedlarje. Pletenine, modno blago,
milo toaletno, sprehajalne palice, Galanterija.

Specijalna

MEHANIČNA DELAVNICA

za popravo pisalnih
in računskih strojev.

L. BARAGA

LJUBLJANA,

Selenburgova u. šte. 6.

Andrej Černe

LJUBLJANA, stavbeno podjetje
Linhartova ul. 9, Sv. Petra cesta 23
Prospekti na razpolago.

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela najceneje in najsolid-
neje. — Izgotavlja načrte, od naj-
pripostejše do najbogatejše izvršbe.

Najnižje cene!

Najnižje cene!

Točna postrežba!

Nizke cene!

Zala & Zilič
Trgovina z želez-
nino na debelo in
drobno
Ljubljana
Dunajska cesta št. 11

Priporočava se za
nakup vsakovrstne
železnine, kakor pobl-
ševnega in stavenega
okovja, nosilcev, želez-
niških tračnic, vsako
količino portland
cementa itd.
po najnižjih cenah

RAZMNOŽEVALNE BARVE,
OGLEDNI PAPIR I.
VOŠČENI PAPIR
in vse druge potrebščine
pri
L. BARAGA
LJUBLJANA,
Selenburgova ul. 6.

Prvovrstne
BARVNE TRAKOVE
za vse pisalne in
računske stroje
L. BARAGA
LJUBLJANA, Selenburgova 6.

Trgovina z železnino
Breznik & Fritsch
Ljubljana, Stritarjeva ulica šte. 7

se priporoča za dobavo različnega železninskega
blaga, kakor: orodje, okovje, želez. pohištvo, ku-
hinjska posoda, gospodinjske potrebščine itd., po
najnižjih cenah.

TVORNICA ČEVLJEV
Zaščitni znak

na
veliko

na
malo

PETER KOZINA & Ko., Tržič
Glavna zal.: LJUBLJANA, Brež. 20. — na malo: Aleksandrova cesta 1.

JOSIP KREGAR
oblastveno preizkušen mesni tesarski mojster
Cesta na Kodeljevo 2 Ljubljana

Izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer
vodne in nadstropne stavbe ter umetno tesarstvo. Prevzem
bo danih kakor tudi lastnih načrtov gradbo mostov, jezov
hič, vil, ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne
strehe, kupole in cerkvena ostreša, balkone, vrtno utice,
verande, ter razna druga vrtna arhitekturna dela. Stop-
nice, dekorativne stropove, ter dekorativne stenske opaže.

OGLASI
V „SLOVENCU“
ima jo velik uspeh

Železo, Portlandcement, štedilnike, peči, vodovodne cevi,
sesalke za vodo in vino, stiskalnice, mlino za grozdje,
brzoparilnice, tehtnice, različno orodje za obrtnike in po-
ljelce, potrebščine za stavbo in pohištvo, kuhinjsko po-
sodo in vso železnino nudi po znižanih cenah.

A. Sušnik, železnina
LJUBLJANA, Zaloška cesta,

Nikar ne zamudite posejiti

SINGERJEV
oddelek št. 154 na Ljubljanskem
velesojmu.

**SPODNJEŠTAJERSKA
LJUDSKA POSOJILNICA** r. z. z. n. z.

V MARIBORU, STOLNA ULICA 6.

obrestuje od 1. julija 1923. naprej navadne vloge po

6%

Vloge na odpoved po dogovoru.

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI IN ŠPEDICIJSKI BUREAU.

Naslov brzjavkam: „GROM“. Centrala: LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41. Telefon Inter. šte. 454.

Podružnice: Jesenice, Karlovac, Koprivnica, Maribor, Osijek, Rakek, Zagreb, Sušak. Ekspoziture: Ljubljana, državni kolodvor, Beli Manastir.

Carinsko posredništvo državnih železnic kraljevine SHS v Karlovcu, Koprivnici, Osijeku z ekspozituro v Belem Manastiru.
Zastopstva na vseh mestih tu- in inozemstva. — Zastopnik mednarodne družbe spalnih vozov S. O. E. za promet ekspresnih pošilk.
Oskrbi najhitreje in pod kulantnimi pogoji ocarinjenja, ekspedicije, reekspedicije in vskladiščenja. — Zveze v vseh mestih tu- in inozemstva. — Redni zbirni
promet iz Italije v Ljubljano, kakor tudi iz Ljubljane v Zagreb. — Lastni informacijski in tarifni biro. — Informacije in proračuni hitri in brezplačni.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta številka 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“).

Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čkovnega urada za Slovenijo številka 11.945, v Zagrebu številka 39.060.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLED.

Interesna skupnost z: Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

Priloga se

veletrgovina z železnino
in poljedelskimi stroji

FR. STUPICA
v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1

V zalogi je vedno: modnik (barut) in vsa druga razstreljiva, traverze, železniške šine, cement, palično železo vseh vrst, vse orodje za obrtnike, železne peči in štedilniki, kuhinjska posoda, kotli za žganje in krmo, pumpe za vodo, vino in gnojnice, cevi (rori) vseh vrst i. t. d., i. t. d.

Erman & Arhar
mizarstvo in tapetniška delavnica
v Št. Vid-u nad Ljubljano št. 4.

Sprejemava vsa stavbena in pohištvena dela.
Pohištvo lastnega izdelka stalno na zalogi.
Cene konkurenčne. Postrežba točna. Načrti in proračuni brezplačno.

Lepa
priložnost.

Ob priliki V. katoliškega shoda
obiskujte tudi stare znane

**Produktivno zadrugo
kotlarjev, kleparjev, inštalaterjev itd.**

V celi Jugoslaviji priljubljene bakrene kotle. Izdeluje se vse vrste bakrenih kotlov za žganjekuho, pralnice, štedilnike itd. Na razpolago so še drugi oddelki, kakor: splešno kleparstvo, ključavničarstvo, vodovodne inštalacije itd. — Prevzema se tudi vsakovrstne predmete iz različnih kovin za moderno autogenično varanje.

Vsa naročila točna in solidna, garantirano blago.

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica številka 18.

POZORI

Tvrška

POZORI

Ložar & Bizjak
Sv. Petra cesta 20 — Ljubljana

priloga najmodernejših obleke za gospode in dečke, dežne plašče in pelerine, raznovrstne klobuke in slamnike, čepice, naramnice, kravate, raznovrstno perilo in celuloid — ovratnike, tudi za gg. duhovnike. Vedno v zalogi najfinejše Angleško in češko sukno. Obleke po meri se izdelujejo po najnovejšem kroju v lastnem modernem salonu.

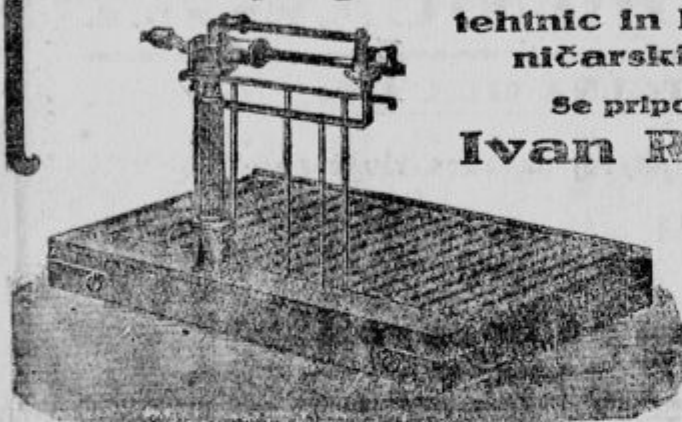
Prva Jugoslov. tovarna

tehnic in ključavničarskih del.

Se priloga

Ivan Rebek

Celje.

Najcenejše

PISALNE STROJE

dobite pri

L. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelengova ul. številka 5.

Centralna vnovčevalnica

priloga svoje prvovrstne mesne izdelke vsem cenjenim odjemalcem, vsaki dan dvakrat sveže klobaske, slačenke, jetrne pašete, druge klobase in najizbranejšo specialiteto. Nadalje razpolaga z vsemi vrstami prekajenega mesa. — Peča se z živo in zaklano živino, ter razprodaja na svojih stojnicah na Vodnikovem trgu goveje meso po konkurenčnih cenah.

**Centralna vnovčevalnica
družba z o. z., LJUBLJANA.**

Export

Mesni izdelki
Prekajeno
meso
Goved

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici v Ljubljani

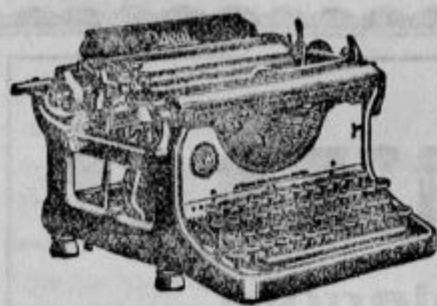
I. Z. Z. O. Z.

v lastni novi palači na Miklošičevi c. poleg hotela Union.

Hranilne vloge se obrestujejo po

6%

brez odbitka rentnega in invalidskega davka ter se obresti zaračunavajo s 1., 11. in 21. vsakega meseca. — Vloge v tekočem računu obrestujemo po 5 1/2%, vloge, vezane na dobo pol leta, po 6 1/2%. — Večje vezane zneske obrestujemo po dogovoru z ravnateljstvom precej višje.

*Najpopolnejše
pisalne stroje pod
ugodnimi plačilnimi
pogoji dobavi
trgovka*

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Zagreb

Duga ul. 32

Ustanovljeno 1906

MENJALNICA

v PREŠERNOVI ULICI ŠT. 44, kupuje in prodaja
vse vrste VALUT po najugodnejših cenah.

Tudi popoldan odprto!

Reicher & Turk.

**Stavbeno
podjetje
Jvan Ogrin**

Ljubljana, Gruberjevo nabr. 8

se priporoča za stavbena dela ter nudi po zelo
nizkih cenah

opeko

vseh vrst (stropno, karezano in naravno opeko (dobruvec)
klobniha, opeko za tlak) in cementne cevi. Lastna
opekarna na Crnučah. Zaloge tudi v Ljubljani.

Jadranska banka d. d. Beograd

Dionička glavica: Din 60 milijonov. Rezerva: 32,515.000.-

Podružnice:

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Ercegnovi,
Jelsa,

Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,
Ljubljana,
Maribor,

Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Sibenik,
Zagreb.

Amerikanski odlo

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Corland Street 82,
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta
Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Lastni izdelek!

Lastni izdelek!

Vsakovrsne obleke za gospode in dečke, površnike,
pelerine, zimске suknje, dežne plašče, usnjene suknjiče
itd. dobite v največji izbiri in najceneje v

manufakturni, modni in konfekcijski trgovini

DRAGO SCHWAB

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Specijalna zaloga angleškega in češkega sukna.

Perilo.

Modni predmeti.

Ustanovljena leta 1846.

Ustanovljena leta 1846.

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu

Podružnica: Ljubljana.

Centrala: Zagreb.

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Cirkvenica, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Gjurjevac, Ilok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitro-
vica, Novogradiška, Novi Sad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Skoplje, Subotica, Sušak, Sv. Iv. Zelina, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Viro-
vitica, Vukovar, Zagreb, Ilica 117 a, Zemun.

Ekspoziture: Osijek donji grad, Vrnica. Menjalnica: Zagreb, Ilica 5.

Brzojavni naslov: „Prashtedionica“. Telefon štev. 11, 577 in 596.

U lastni palači na Aleksandrovi cesti v Ljubljani.

A. & E. Skaberne

veletrgovina z manufakturnim in modnim blagom

Mestni trg 10

Ljubljana

Mestni trg 10

priporoča svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke, različno perilno blago, kakor platno, šifone, cefirje, tiskano v najnovejših vzorcih in bogati izberi, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste rute za na glavo itd. Opozarjamo obenem na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

Korespondenta

popolnoma zmožnega angleškega in francoskega jezika, sprejememo za takoj. Prosilci morajo biti v stanju, da lahko v gornjih jezikih samostojno korespondirajo. Znanje stenografije in pisanje na stroju pogoj in imajo reflektanti z znanjem v papirni stroki prednost. — Ponudbe naj se pošljejo na Združene papirnice v Vevčah. 5177

Berite

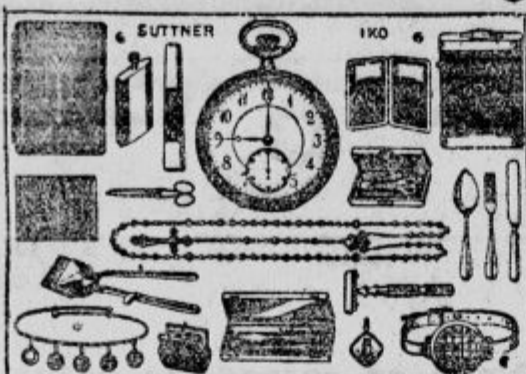
preden kupite uro, ilustrirani katalog trdke

H. Suttner
(imetnik Henri Maire)
v LJUBLJANI šte. 2.

Ta Vas obvaruje škoda in jeze, katere povzročajo slabe, bazarske ure in Vam kaže, kako se za-
more dobro in zraven ceno kupiti.

Ta katalog Vas svetuje resnično dobre ure = IKO =
špeci-
jalne ure iz lastne
tovarnice v Ljubljani, kakor tudi
druga dobra žepne ure, za-
pestne ure, svetilne in sten-
ske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane,
namizno orodje, krstna in birmška darila in
vso drugo zlatino in srebrnino. Pa tudi po-
rabne predmete, kakor n. p. škarje, nože,
britve, lase strižne in brivske stroje, steklo-
rezce, doze za tobak, svalčice in smodke,
nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno
pri trdkih.

H. SUTTNER
(imetnik HENRI MAIRE)
v Ljubljani šte. 2.

Premog
Drva
Oglje

Excelsior - cement

1^a strešna lepenka
najboljši! // najcenejši!

„Impex“

Ljubljana, Krekov trg št. 10

Telefon 70, 349.

Zvonarna ustanovljena
1767

Zvonarna ustanovljena
1767

**Strojne tovarne in
livarne d. d. Ljubljana**
izdeluje

bronaste
ZVONOVC

v vsaki teži iz najboljšega materi-
jala s priznano krasnimi melo-
dično ali harmonično urejenimi
glasovi. Mnogobrojna plemenita
priznanja so v pogled.

IMPORT

EKSPORT

Gospodarska zveza

Telefon šte. 137.

Ljubljana

Brzlovke: Gospodarska.

Blagovni oddelek:

kolonijalno blago,
krmila,
žito in žitni izdelki.

Lesni oddelek:

nakup in prodaja
lesa,
lastne žage.

Strojni oddelek:

poljedelski in drugi stroji.

Umetna gnojila.

Cement.

Lastna zeljarna.

Mesni oddelek:

tovarna mesnih izdelkov,
hladilnica,
izdelovalnica umetnega
ledu,
izvoz živine in prašičev.

Vinski oddelek:

domača in tuja vina v
sodih in buteljkah.

Tovarna za milo in sveče.

Tovarnica za izdelovanje parketov.